

UCHWAŁA Nr XXXIV/359/09

Rady Gminy Sierakowice
z dnia 27 października 2009r.

w sprawie przyjęcia „Planu odnowy miejscowości Sierakowice”

Na podstawie art.18 ust. 1 i ust. 2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami/

Rada Gminy u c h w a ł a, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Plan odnowy miejscowości Sierakowice”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY

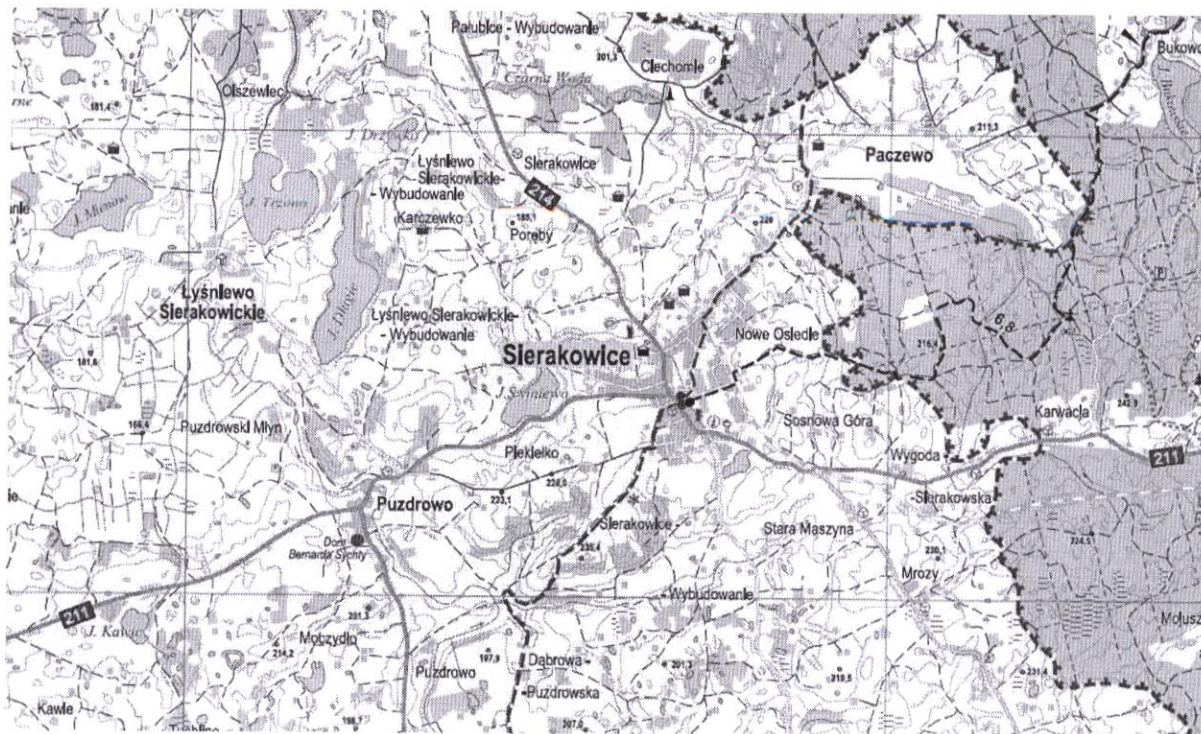

inż. Zbigniew Suchta

Gmina Sierakowice

Plan Odnowy Miejscowości

Sierakowice

na lata 2009 -2016

Sierakowice, 2009 r.

Plan Odnowy Miejscowości Sierakowice

***Opracowanie przygotowane przy aktywnym udziale mieszkańców miejscowości
Sierakowice***

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	4
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SIERAKOWICE.....	5
II.1. POŁOŻENIE.....	5
II.2. SFERA SPOŁECZNA.....	8
II.3. SFERA GOSPODARCZA.....	10
III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SIERAKOWICE.....	12
III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA.....	12
III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ.....	14
III.3 HISTORIA.....	14
III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI.....	16
IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI SIERAKOWICE.....	18
IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	18
IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	19
IV.3 OBIEKTY I TERENY.....	24
IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	27
IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	29
IV.5.1. <i>Zaopatrzenie w wodę</i>	29
IV.5.2. <i>Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków</i>	30
IV.5.3. <i>Zaopatrzenie w ciepło</i>	31
IV.5.4. <i>Zaopatrzenie w gaz</i>	31
IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE).....	31
IV.7 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI.....	33
V. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.....	34
VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.....	36
SPIS RYSUNKÓW.....	49
SPIS TABEL.....	50

I. WSTĘP.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło dla naszego kraju szereg dodatkowych możliwości rozwoju zarówno w wymiarze społecznym jak i gospodarczym mających charakter tak bezpośrednich korzyści finansowych jak i pośrednich możliwości korzystania z zalet wspólnego rynku. Jednocześnie proces integracji i sama możliwość skorzystania z jej dobrodziejstw wymusiła spełnienie pewnych standardów i norm formalnych co przejawia się także w procesie realizacji projektów współfinansowanych ze środków funduszy pomocowych UE.

Niniejszy dokument został opracowany dla gminy Sierakowice jako strategia rozwoju gminnej miejscowości Sierakowice, wyznaczająca kierunki i cele jej rozwoju na lata 2009 – 2016. Jednocześnie Plan ma charakter i jest dostosowany do wymagań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013, Osi 3 – Działania „Odnowa i rozwój wsi” którego celem jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich a także Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2007 – 2013, Działanie 9.3. Lokalne inicjatywy obywatelskie. W ramach tych działań wspierane będą projekty o charakterze lokalnym których zasadność realizacji wynika z dokonanej diagnozy stanu obecnego i przyjętych perspektyw rozwoju danej miejscowości.

Powstanie przedmiotowego dokumentu miało charakter uspołeczniony i odbywało się przy aktywnym udziale społeczności lokalnej – mieszkańców miejscowości Sierakowice. W pracach nad Planem – w ich koordynacji i konsultacjach – brali udział także pracownicy Urzędu Gminy Sierakowice mający wiedzę i doświadczenie w planowaniu strategicznym. Prace nad Planem były konsultowane w trakcie 2 spotkań wiejskich z mieszkańcami Sierakowice oraz z władzami gminy i pracownikami Urzędu Gminy merytorycznie odpowiedzialnymi za planowanie strategiczne i realizację projektów z funduszy UE na terenie gminy. Sporządzona na tej podstawie diagnoza stanu obecnego, analiza SWOT oraz lista najważniejszych dla miejscowości inwestycji do realizacji na najbliższe lata powstała w oparciu o analizę ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Sierakowic oraz dyskusji jakie miały miejsce w trakcie spotkań społeczności wiejskiej. Tym samym dołożono wszelkich starań aby zapisy dokumentu odzwierciedlały interesy zarówno mieszkańców Sierakowic jak i władz gminy a jednocześnie były zgodne z zasadami prawa i założeniami idei zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY SIERAKOWICE.

II.1. POŁOŻENIE.

Gmina Sierakowice położona jest na terenie województwa pomorskiego w północno – zachodniej części powiatu kartuskiego na obszarze zwanym z uwagi na unikatowe połączenie walorów naturalnych i kulturowych – Szwajcarią Kaszubską. Pod względem administracyjnym gmina należy do jednostek typowo wiejskich, stanowiąc jedną z 8 gmin powiatu i sąsiadując z następującymi jednostkami osadniczymi:

- od północy – z gminami powiatu lęborskiego i wejherowskiego,
- od wschodu z gminami: Kartuzy i Chmielno (powiat kartuski),
- od południa z gminami: Sulęczyńsko i Stężyca (powiat kartuski),
- od zachodu z gminami powiatu bytowskiego.

Rys 1. Położenie gminy Sierakowice w województwie pomorskim.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.mapy.google.pl.

W chwili obecnej gmina zajmuje powierzchnię 18 222 ha co stanowi 16 % powierzchni powiatu kartuskiego i 0,9 % powierzchni całego województwa pomorskiego. Na powierzchnię tą składają się ogółem 25 sołectwa i 29 miejscowości z których największą jest siedziba gminy – miejscowość Sierakowice.

Gmina Sierakowice pod względem fizyczno geograficznym położona jest Pojezierzu Kaszubskim, na terenie którego ukształtowanie i cechy orograficzne zostały ukształtowane przez ostatnie zlodowacenie. Tym samym obszar gminy cechuje wszystkie charakterystyczne dla tego typu terenów cechy z dużą jeziornością i urozmaiconym ukształtowaniem rzeźby terenu na czele. W tym zakresie gmina charakteryzuje się położeniem w obrębie następujących jednostek naturalnych:

- w mezoregionie fizycznogeograficznym Pojezierze Kaszubskie, w kilku mikroregionach,

- w systemie zlewni Łupawy (dopływ Bukowina z Czarną Wodą, dopływ Dolina Jadwigi),
- w systemie zlewni Słupi,
- w systemie zlewni Łeby – niewielki obszar we wschodniej części gminy
- w systemie zlewni Martwej Wisły – w tym w zlewni Motławy – w tym w zlewni Raduni (dopływ Borucinka) – niewielki obszar w południowo-wschodniej części gminy,
- częściowo (bardzo niewielki obszar w północnej części gminy) w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 114 „Maszewo” (międzymorenowy)– wiek utworów wodonośnych to czwartorzęd, a średnia głębokość ujęć to 10-50 m;
- częściowo w proponowanym obszarze ochronnym GZWP nr 114 „Maszewo” według dokumentacji hydrogeologicznej z 2001 r.
- w strefach źródłkowych Słupi, dopływów Łupawy (Dolina Jadwigi, Bukowina i jej dopływ Czarna Woda), Łeby i jej dopływów,
- w obszarze węzłowym Pojezierza Kaszubskiego (z kilkoma biocentrami) w sieci ekologicznej ECONET-Polska; w hierarchii sieci ekologicznej jest to obszar o randze najwyższej,
- częściowo w – **Kaszubskim Parku Krajobrazowym** i jego otulinie, Gowidlińskim Obszarze Chronionego Krajobrazu,
- częściowo w pośredniej strefie ochronnej ujęcia wody powierzchniowej „Straszyn” z rzeki Raduni,

Rys 2. Położenie administracyjne gminy Sierakowice.

Źródło: Opracowanie własne.

Na tej podstawie należy wskazać, że do głównych zasobów środowiska przyrodniczego gminy Sierakowice należą następujące elementy:

- a) lasy – zajmują 29 % pow. gminy; lasy posiadają duże i średnie potencjały – faunistyczny, florystyczny, produkcji tlenu i regeneracji powietrza oraz retencji wody; powierzchniowo dominują ubogie lasy bukowe i bukowo-dębowe oraz nasadzenia drzew szpilkowych w wieku powyżej 40 lat,
- b) zarośla i szuwały – występują w rynnach polodowcowych, w zagłębieniach wytopiskowych, wzdłuż jezior, cieków, na torfowiskach i mokradłach – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- c) ciągi drzew krzewów, grupy drzew – występujące w rozproszeniu, szczególnie wzdłuż cieków, dróg i linii kolejowej – o średnich i małych potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- d) roślinność parków w Sierakowicach i Tuchlinie oraz starych cmentarzy – o średnich potencjałach faunistycznym, florystycznym, produkcji tlenu i regeneracji powietrza,
- e) jeziora lobeliowe – Długie (pow. 28,5 ha) , Miemino (19,5 ha), Czarne (7,1 ha), Drzywko (2,5 ha), Ostrowite (11 ha), Małeńkie (4,5 ha), Świąte (całe 50 ha, częściowo w gminie, zdegradowane) – o dużych potencjałach retencji wody i florystycznym, podlegające jednak niekorzystnej antropopresji,
- f) pozostałe jeziora – Kamienickie (większa część w gminie), Gowidlińskie (częściowo), Junno, Białe, Odnoga, Potęgowskie (częściowo), Bukowskie, Trzcinowe (Trzono), Okońskie, Świniewo, Tuchlińskie, Mileńka oraz małe jeziora i stawy bez nazwy – o dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym oraz o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody,
- g) rzeki – Słupia, Bukowina z Czarną Wodą, Dolina Jadwigi; rzeki mają charakter potoków podgórskich o bardzo dużym i dużym potencjale faunistycznym, szczególnie w zakresie ichtiofauny, występuje tu m.in. głowacz białopłetwy, pstrąg potokowy i ciernik oraz gatunki chronione – strzebla potokowa, strzebla błotna, ślíz, różanka i koza; z ssaków występuje tu przede wszystkim wydra,
- h) pozostałe ciek – o średnim potencjale faunistycznym,
- i) strefy źródliskowe Słupi, dopływów Łupawy (Dolina Jadwigi, Bukowina i jej dopływ Czarna Woda), Łeby i jej dopływów,
- j) torfowiska wysokie, przejściowe i niskie z mokradłami oraz glebami torfowymi i mułowo-torfowymi do zachowania – tereny te stanowią ważne korytarze, ciągi i węzły ekologiczne o bardzo dużym i dużym potencjale retencji wody oraz bardzo dużych, dużych i średnich potencjałach faunistycznym i florystycznym,
- k) 7 biocentrów (obecność fauny i flory o znaczeniu europejskim) z licznymi stanowiskami, ostojami i występowaniem chronionych roślin i zwierząt – **Lasy Mirachowskie** (występowanie żółwia błotnego, żurawia, bociana czarnego i włośchatki), **Torfowiska i jeziora lobeliowe koło Sierakowic, Torfowiska koło Tuchlina, Żurawie Chrusty,**

Jeziorka Chośnickie (również w gm. Sierakowice z jeziorami lobeliowymi i torfowiskami)
Jezioro Święte (duże jezioro lobeliowe, obecnie zdegradowane), **okolice Kamienicy Szlacheckiej** (również w gm. Sierakowice, liczne torfowiska wysokie),

- l) złożę kopalin udokumentowane – średni potencjał surowcowy – Puzdrowo, piaski różnoziarniste ze żwirem, wydana koncesja do 31.12.2007 r. dla firmy „Kruszbud”.

II.2. SFERA SPOŁECZNA

Według informacji Urzędu Gminy w Sierakowicach w 2009 roku gminę zamieszkiwało w sumie 17 427 mieszkańców co wskazywało, że ludność gminy stanowi 15 % ludności powiatu kartuskiego i 0,77 % mieszkańców całego województwa pomorskiego. Liczby te wskazują, że gęstość zaludnienia na terenie gminy sięga obecnie poziomu 94 osób/km² i jest mniejsza zarówno od wielkości notowanych w skali całego powiatu (102) jak i województwa (121). Wśród mieszkańców gminy nieznacznie przeważają mężczyźni – wskaźnik feminizacji w gminie wynosi obecnie 98 kobiet przypadających na 100 mężczyzn. Daje się w tym zakresie zauważyć, dysproporcje w liczbie kobiet i mężczyzn niespotykaną w skali powiatu czy całego województwa gdzie udział obu płci w populacji jest równomierny (powiat – 100 K/100 M) lub występuje wyraźna przewaga kobiet nad mężczyznami (województwo pomorskie – 106 K/100 M).

Zdecydowanie największą miejscowością w gminie jest siedziba władz gminnych – miejscowość Sierakowice licząca 6 591 osób czyli 38 % jej populacji. Innymi należącymi do największych w gminie sołectw należą: Gowidlino (1 646 mieszkańców), Tuchlino (1 092 mieszkańców) i Kamienica Królewska (1 051 mieszkańców).

Struktura wieku mieszkańców gminy Sierakowice wskazuje na relatywnie młodszą strukturę wiekową ludności gminy na tle mieszkańców całego regionu. Przedstawione poniżej piramidy wieku ludności gminy na tle powiatu uwidaczniają wysoki udział młodych mieszkańców gminy wchodzących dopiero w wiek produkcyjny i tym samym relatywnie niski udział w populacji gminy ludności w wieku przede wszystkim poprodukcyjnym. Zjawisko to widoczne jest przede wszystkim w porównaniu sytuacji w gminie z sytuacją pod tym względem w skali całego powiatu. W tym zakresie piramida wieku mieszkańców gminy wskazuje na wyższy udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i niższy udział ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym w ludności gminy – niż ma to miejsce w skali powiatu. Jest to zjawisko pozytywne i świadczy o relatywnie „młodej” strukturze mieszkańców gminy – jest ono jednocześnie wynikiem opisanych powyżej wysokiego poziomu urodzeń oraz wskaźnika przyrostu naturalnego. Jednocześnie należy wskazać, że charakterystyczną cechą struktury wieku ludności gminy jest większy udział mężczyzn we wszystkich grupach wiekowych z wyjątkiem osób najstarszych w wieku pow. 70 lat wśród których w populacji gminy dominują kobiety – jest to jednak zjawisko charakterystyczne dla całego kraju z uwagi na średni dłuższy okres życia kobiet niż mężczyzn.

Plan Odnowy Miejscowości Sierakowice

Przedstawione powyżej dane potwierdza analiza struktury wieku mieszkańców gminy na tle powiatu i województwa według ekonomicznych grup wieku w 2008 roku. Dane te wskazują, że ludność gminy Sierakowice cechuje się wyższym udziałem mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (30,1 %) niż średnia w regionie i odpowiednio niższym udziałem osób w wieku produkcyjnym (60,1 %) i poprodukcyjnym (9,8 %) – co potwierdza relatywnie młodą strukturę wieku ludności gminy. Następstwem tego jest jednak wyższy od średniej poziom wskaźnika obciążenia demograficznego wskazującego na stosunek liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do mieszkańców w wieku produkcyjnym który na terenie gminy wynosi 66,3 % przy 61,8 % w skali powiatu i 54,8 % w skali całego województwa.

II.3. SFERA GOSPODARCZA.

Wiodącą formą gospodarki gminy Sierakowice jest wciąż rolnictwo przy dynamicznie rozwijającej się przedsiębiorczości opartej o rozwój usług dla ludności oraz turystyki. Na terenie gminy działalność gospodarczą prowadzą przede wszystkim małe zakłady produkcyjne usługowo – handlowe i rzemieślnicze zatrudniające od kilku do kilkunastu pracowników. Powierzchnia użytków rolnych ogółem wynosi 10 507 ha - stanowią one 57,60% ogólnej powierzchni gminy. Gmina ma bardzo dobre warunki dla rozwoju turystyki i wypoczynku.

Według danych GUS na koniec 2008 roku w gminie były zarejestrowane ogółem 1259 podmiotów gospodarczych wg. rejestru REGON - w stosunku do roku 2002 na terenie gminy powstało 321 nowych podmiotów gospodarczych. Liczby te dawały średni wskaźnik przedsiębiorczości na poziomie 72 podmiotów na 1000 mieszkańców. Wielkość tego wskaźnika była tym samym zbliżona do średniej wartości notowanej dla powiatu kartuskiego (76 podmiotów gospodarczych na 1000 ludności) ale była znacznie niższa od średniej dla województwa pomorskiego (104 podmioty/1000 m-ów). Wśród podmiotów zarejestrowanych w gminie 97 % to firmy sektora prywatnego wśród których dominują przedsiębiorstwa działające jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (87 % wszystkich podmiotów).

Jednym z przejawów relatywnie niskiego na tle województwa poziomu rozwoju przedsiębiorczości w gminie jest wciąż problem bezrobocia na tym terenie w tym bezrobocia ukrytego – mającego szczególnie duże znaczenie w gminach rolniczych o rozdrobnionej strukturze agrarnej. Według danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku w połowie 2009 roku w gminie było oficjalnie zarejestrowanych 454 bezrobotnych czyli 2,60 % mieszkańców całej gminy. Była to wartość zbliżona do notowanej w skali powiatu gdzie wielkość tego wskaźnika wahała się w granicach 2,62 %. W strukturze bezrobotnych widoczny jest także znaczny udział kobiet które stanowią w gminie 57,5 % wszystkich bezrobotnych – przy 58,0 % w skali całego powiatu. Jednocześnie jak zaznaczono powyżej znaczącym problemem w gminie jest także kwestia bezrobocia ukrytego – niwelowana jednak w okresie sezonu turystycznego prowadzeniem przez część mieszkańców działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego w regionie.

Jednocześnie należy wskazać, że cały region powiatu kartuskiego należy do regionów o relatywnie niższej stopie bezrobocia w porównaniu z ogółem województwa. Według danych GUS na koniec sierpnia 2009 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w skali powiatu sięgnęła poziomu 8,7 % przy 10,2 % w skali całego województwa.

Bardzo ważnym elementem gospodarki na terenie gminy, którego znaczenie jednocześnie rośnie z roku na rok jest rozwój branży turystycznej. Gmina Sierakowice położona częściowo na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, charakteryzując się urozmaiconą rzeźbą terenu i czystością środowiska przyrodniczego oraz licznymi walorami środowiska kulturowego jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej. Ważnym atutem gminy jest

także dobre zagospodarowanie jej walorów w infrastrukturę turystyczną oraz bogaty kalendarz atrakcji turystycznych. Tym samym gmina Sierakowice stanowi jeden z najatrakcyjniejszych obszarów Szwajcarii Kaszubskiej dla turystów.

III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SIERAKOWICE.

III.1 POŁOŻENIE MIEJSCOWOŚCI I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Miejscowości Sierakowice stanowi siedzibę władz gminy Sierakowice położoną w centralnej części gminy i stanowiącą jedną z 25 wsi soleckich na terenie gminy. Charakterystyczną cechą położenia miejscowości w regionie jest jej atrakcyjna lokalizacja na zbiegu głównych szlaków komunikacyjnych regionu: drogi wojewódzkiej nr 211 biegnącej od Żukowa w kierunku zachodnim oraz drogi wojewódzkiej nr 214 łączącej Kościerzynę z Łebą. Uzupełnieniem tego jest krzyżowanie się w Sierakowicach także dróg niższego rzędu: powiatowych i gminnych co powoduje, że miejscowość stanowi ważny lokalny węzeł komunikacyjny a jednocześnie centrum życia społecznego i gospodarczego regionu. W zakresie atrakcyjnego położenia komunikacyjnego jego uzupełnieniem jest położenie miejscowości przy trasie dawnej linii kolejowej z Kartuz do Łęborka (obecnie zawieszona). Gęsta sieć dróg zbiegających się w Sierakowicach powoduje, że miejscowość mimo znacznego oddalenia od głównych ośrodków miejskich regionu posiada z nimi dobre połączenie a tym samym łatwy do nich dostęp. Najbliżej położonymi większymi ośrodkami miejskimi w regionie są: Łębork, Kościerzyna, Kartuzy oraz Trójmiasto. W tym zakresie Sierakowice położone są w odległości 22 km od stolicy powiatu Kartuz, w odległości 31 km od Kościerzyny, 26 km od Łęborka oraz 56 km od Trójmiasta.

Rys 3. Położenie Sierakowic w regionie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GoogleMaps.

Pod względem fizycznogeograficznym Sierakowice położone są na obszarze Pojezierza Kaszubskiego - będącym najbardziej urozmaiconym pod względem ukształtowania terenu oraz wysokości nad poziomem morza obszarem Pojezierza Wschodniopomorskiego. W tym zakresie

Sierakowice leżą w bezpośrednim sąsiedztwie granic Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (w odległości ok. 1 km od granic Parku) oraz w całości na terenie jego otuliny. Z wymienionych względów związanych z położeniem fizycznogeograficznym Sierakowic, leżą one jednocześnie na terenie zwanym z uwagi na połączenie walorów naturalnych i kultury kaszubskiej – Szwajcarią Kaszubską.

Pod względem hydrograficznym Sierakowice położone są w całości w dorzeczu rzeki Łupawy będącej rzeką wpadającą bezpośrednio do Morza Bałtyckiego.

III.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ

Całkowita powierzchnia miejscowości Sierakowice wynosi 783,86 ha co stanowi w sumie 4,3 % powierzchni całej gminy Sierakowice. Sołectwo Sierakowice obejmuje w tym zakresie jedynie samą gminną miejscowość Sierakowice.

Struktura użytkowania gruntów w Sierakowicach z uwagi na znaczną i gęstą zabudowę jednorodziną oraz usługową oraz liczne węzły komunikacyjne jest charakterystyczna i zbliżona do obszarów miejskich i odbiega od struktury użytkowania notowanej średnio w skali całej gminy. W tym zakresie widoczny jest przede wszystkim, mimo bezpośredniego sąsiedztwa Kaszubskiego Parku Krajobrazowego brak lasów w samych Sierakowicach oraz wyższy udział gruntów zabudowanych kosztem użytków rolnych.

Według danych Urzędu Gminy w połowie 2009 roku miejscowość Sierakowice zamieszkiwało w sumie 6 755 mieszkańców co stanowiło aż 38,7 % mieszkańców całej gminy i powodowało, że siedziba władz gminy była zdecydowanie największą miejscowością w całej gminie (druga co do wielkości miejscowość Gowidlino liczy 1 646 osób). Na tej podstawie należy wskazać, że gęstość zaludnienia w Sierakowicach wynosi 862 osoby/km² powierzchni i jest znacznie wyższa od notowanej w skali całej gminy – 95 osób/km². Decyduje o tym wspomniana gęsta zabudowa wsi oraz znaczna liczba mieszkańców. Spośród 6 755 osób zamieszkujących wieś gminną, 3 426 osoby tj. 50,71 % ogółu ludności stanowią kobiety. Dane te wskazują, że wskaźnik feminizacji w Sierakowicach wynosi obecnie 103 kobiety/100 mężczyzn i jest niższy od średniej notowanej dla całej gminy która charakteryzuje się bardzo dużą dysproporcją liczby kobiet i mężczyzn a w której wskaźnik feminizacji wynosi 109 kobiet/100 mężczyzn.

Charakterystyczną cechą Sierakowic tak jak samej gminy Sierakowice jest jeden z najwyższych w skali kraju poziom urodzeń oraz przyrostu naturalnego klasyfikujący według danych GUS za 2008 roku całą gminę wśród 25 gmin w kraju o najwyższych wartościach tych wskaźników.

III.3 HISTORIA

Powstanie i nazwa osady Sierakowice zgodnie ze znanymi legendami jest datowana na XII wiek za czasów panowania na tych terenach księcia pomorskiego Mestwina I i była związana z funkcją obronną jaką pełnił ten obszar. W zapisach historycznych nazwa osady Sierakowice pojawia się najwcześniej w formie Syrakowo (1348 r.), Sirakowicze (1396 r.). Nazwa dzisiejsza Sierakowice pojawia się natomiast dopiero w 1599 roku.

Pierwsza wzmianka źródłowa dotycząca Sierakowic pochodzi z 1382 roku i jest to dokument nadania wsi rycerskiej Piotrowi z Lewina. Według badań historycznych wtedy też powstał pierwszy kościół drewniany sytuowany przy dawnej drodze do Łyśniewa. W roku 1419

Sierakowice lokowane są na prawie polskim. Z powodu braku potomstwa w linii męskiej część Sierakowic w roku 1428 a następnie całość osady przechodzi na własność Zakonu Krzyżackiego. Dalsze zmiany lokacyjne a w szczególności wrogie najazdy Husytów na ten teren oraz liczne wojny i choroby spowodowały, że w połowie XV wieku Sierakowice wyludniły się, a ziemia leżała odłogiem. Po wojnie trzynastoletniej kończącej rządy Krzyżaków na mocy pokoju w Toruniu w 1466 roku Pomorze w tym obszar obecnej gminy Sierakowice wróciło do Polski.

W latach 1467 - 70 po nabyciu dóbr Sierakowic przez nieznanego szlachcica rozpoczął się ponowny rozkwit osady. Od tego momentu zaczęło przybywać mieszkańców, powstają nowe chaty itp.. Następnie osada przechodzi na własność królewską i zostaje włączona do starostwa mirachowskiego (II połowa XVI wieku). W tym okresie istniał już kościół pod wezwaniem św. Marcina w centrum wsi a do parafii w tym okresie (1599 rok) należały już następujące wsie: Tuchlino, Puzdrowo, Gowidlino, Łyśniewo.

Po zajęciu przez Prusy w r. 1772 Pomorza Gdańskiego, a samego Gdańska w II rozbiórce Polski w r. 1793 r. okręg sierakowski wszedł do nowej prowincji Prusy Zachodnie (Westpreussen), do Kamery Wojny i Domen (Kriegs- und Domänenkammer) w Kwidzynie, zwanej też Rejencją Zachodniopruską.

W roku 1648 wieś ponownie przechodzi w prywatne ręce, właścicielami zostaje rodzina Łaszewskich. Sierakowice były własnością tej rodziny aż do 1880 roku, a dziedzicami byli kolejno Jakub Łaszewski, Józef, Wincenty, Felicyta i Roman. Po kolejnych rozbiorach Pomorze dostało się pod rządy Pruskie. W wyniku nowego podziału administracyjnego Prus Zachodnich od 1 VII 1818 r. zaczął funkcjonować powiat kartuski, do którego weszły też tereny obecnej gminy Sierakowice.

W tym czasie wieś była raczej mała i liczyła zaledwie 32 mieszkańców. W kolejnych latach liczba ta jednak systematycznie wzrastała i tak w 1904 roku osiągnęła już 683. W okresie tym rozkwitało życie społeczne Sierakowic. Wieś posiadała szereg organizacji i stowarzyszeń, np.: Towarzystwo Rolnicze później Związek Spółek Zarobkowych, w 1880r. Kółko Rolnicze, Czytelnię Ludową, w 1899 r. Bank Ludowy, Fortunę i Bazar spółki zarobkowe. Pod koniec XIX wieku Sierakowice liczą blisko 700, a cała parafia 5963 mieszkańców, z 45 wioskami i osadami. Mieszkają tutaj jednocześnie przedstawiciele różnych wyznań: ewangelicy, żydzi i chrześcijanie.

Ważnym okresem dla Rozwoju Sierakowic były lata 1905-7 w których na teren ten dotarła linia kolejowa która połączyła wieś ma stałe z Lęborkiem i Gdańskiem.

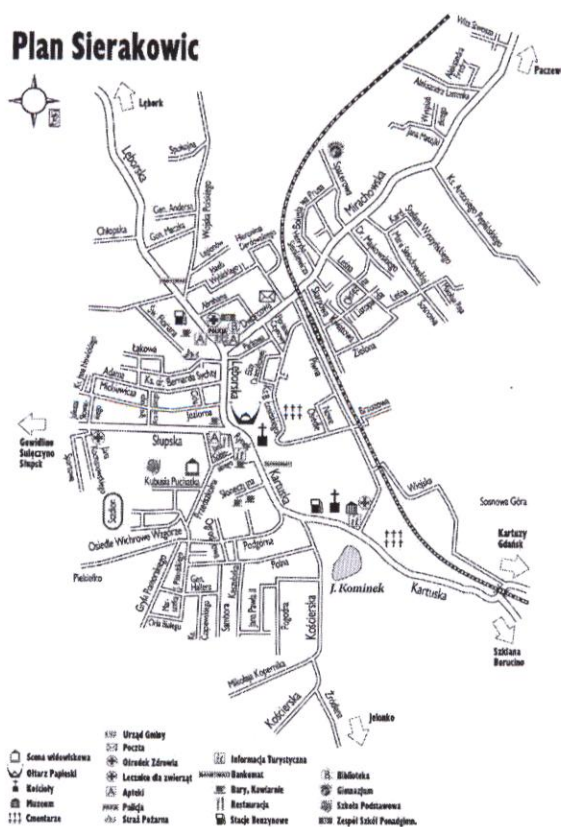
Tuż przed drugą wojną światową wieś nabrała charakteru miasteczka i liczyła blisko 2000-2500 mieszkańców. Znajdowały się tutaj dwa kościoły, dwie szkoły, apteka, hotel, tartak, poczta, bank, sklepy, dworzec kolejowy, targowisko, składy opału, soli, palarnia kawy itd.

Struktura powiatowa przetrwała do roku 1975, gdy w Polsce zlikwidowano powiaty, i odtąd gmina Sierakowice podlegała bezpośrednio Urzędowi Wojewódzkiemu w Gdańsku. Od 1 I 1999 r. gmina Sierakowice wchodzi do powiatu kartuskiego, który jest częścią województwa pomorskiego.

III.4 PRZESTRZENNA STRUKTURA MIEJSCOWOŚCI

Struktura przestrzenna miejscowości Sierakowice przypomina swoim charakterem małe miasteczko i stanowi centrum handlowo-usługowe i kulturalne dla mieszkańców nie tylko z najbliższej okolicy. Miejscowość cechuje się zwartą zabudową zlokalizowaną wzdłuż głównych tras komunikacyjnych wsi – przede wszystkim dróg wojewódzkich oraz odchodzących od nich dróg niższego rzędu. Charakterystyczną cechą Sierakowic jest dynamiczny rozwój miejscowości zwłaszcza pod koniec XX wieku a tym samym przekształcony w bardzo dużej mierze pierwotny charakter zabudowy wsi. W centrum wsi, obok kościoła św. Marcina znajduje się Ołtarz Papieski, przy którym papież Jan Paweł II odprawił w 1999 Mszę w Pelplinie. W chwili obecnej oraz w planach gminy na przyszłość teren ten będzie stanowił centrum miejscowości pełniące przede wszystkim funkcje rekreacyjne i kulturalne nie tylko dla mieszkańców wsi ale całej gminy i regionu. Jednocześnie jednak należy podkreślić, że rozwój wsi tak obecnie jak i w przeszłości był uwarunkowany położeniem komunikacyjnym na zbiegu głównych szlaków transportowych regionu biegnących ze wschodu na zachód oraz z północy na południe.

Rys 4. Plan Sierakowic.

Źródło: www.sierakowice.pl

Położenie na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych zawsze sprzyjało rozwojowi osady. Dziś zbiegają się w Sierakowicach drogi utwardzone z kierunku Kartuz, Borucina, Jelonka,

Sulęcyna, Słupska, Lęborka i Paczewa. Najstarszą z tych dróg jest szosa z Gdańska przez Kartuzy, Sierakowice do Słupska. Zbudowano ją około połowy XIX wieku. Pod koniec tego wieku została zbudowana szosa z Sierakowic do Lęborka. Pierwotny jej przebieg był wytyczony z Sierakowic do Cewic, gdzie miała łączyć się z szosą z Chojnic do Lęborka. Tak też ją budowano. Na bazie wspomnianych wyżej dróg powstały w Sierakowicach pierwsze ulice. Otrzymały one swoje nazwy na początku XX wieku. Ponieważ w tym czasie obowiązywał tu urzędowo język niemiecki, pierwszym ulicom nadano również nazwy w tym języku. Ulica w kierunku Kartuz została nazwana ulicą Kartuską, ulica w kierunku Lęborka została nazwana ulicą Lęborską, a ulica w kierunku Słupska – ulicą Słupską. Gdy utwardzono drogę od ulicy Lęborskiej do dworca kolejowego, nadano jej nazwę ulicy Dworcowej. Nawierzchnie ulic były wybrukowane kamienną kostką, częściowo tylko obrobioną.

IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI SIERAKOWICE.

IV.1. ZASOBY PRZYRODNICZE

Najważniejszym walorem naturalnym miejscowości Sierakowice jest jego położenie w bezpośrednim sąsiedztwie oraz w otulinie **Kaszubskiego Parku Krajobrazowego**. Park ten jest największym powierzchniowo obszarem chronionym w gminie Sierakowice zajmując około 28% jej terenu. Kaszubski Park Krajobrazowy został utworzony w 1983r. i obejmuje swoimi granicami centralny obszar etnicznej Kaszubszczyzny, określony jako wyróżniający się geograficznie region zwany Pojezierzem Kaszubskim. Powierzchnia Parku wynosi 33 202 ha, powierzchnia otuliny 32 494 ha. Lasy w parku zajmują ok. 34%, użytki rolne ok. 50%, a wody powierzchniowe ponad 10%. Park charakteryzuje bardzo urozmaicona rzeźba terenu. Występują tu wysoczyzny morenowe i wysokie wzgórza czołowomorenowe, rynny jeziorne, doliny rzeczne i fragmenty równin sandrowych. Największe zgrupowanie stanowią Wzgórza Szymbarskie o średnich wysokościach powyżej 260 m n.p.m., z najwyższym wzniesieniem w Polsce północnej - Wieżycą (328,6 m n.p.m.). Cechą charakterystyczną Parku są liczne zagłębienia terenu, których większość powstała po ustąpieniu lądolodu na skutek wytapiania się martwego lodu. Często wypełniane są jeziorami zwanymi wytopiskowymi, a niektóre zajęte przez torfowiska. Silnie rozbudowana jest sieć hydrograficzna ze źródłkowymi odcinkami Raduni, Łeby i Bukowiny oraz licznymi jeziorami o skomplikowanej linii brzegowej i znacznej głębokości. Znajdują się tu płaty bardzo wartościowej roślinności leśnej i nie leśnej (łąki, torfowiska). Na obszarach leśnych dominują buczyny kwaśne i lasy bukowo - dębowe, natomiast w części południowej bór mieszany.

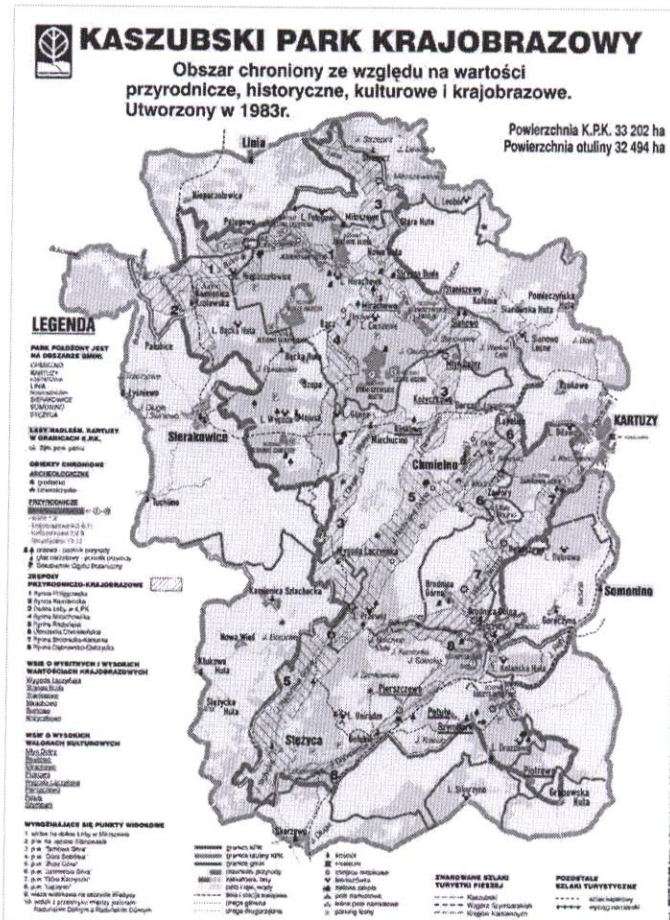
W bezpośrednim sąsiedztwie Sierakowic znajduje się także drugi co do ważności obszar chroniony na terenie gminy - **Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu**. Obszar ten obejmuje tereny rolniczo-leśne położone na zachód od kompleksu lasów mirachowskich aż do granicy województwa w okolicach jeziora Mausz. Podstawowym walorem krajobrazowym obszaru jest silnie rozbudowana sieć hydrograficzna z licznymi jeziorami, z których Gowidlińskie (393 ha) należy do największych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kartuzy. Kolejnym charakterystycznym elementem omawianych terenów jest bardzo duży udział powierzchniowy lasów prywatnych rozrzuconych w licznych kompleksach śródpolnych. Powierzchnia całkowita Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 14736 ha.

Według danych Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody na terenie Sierakowic znajdują się ponadto 2 **pomniki przyrody**:

- lipa drobnolistna na cmentarzu w Sierakowicach, obw. 313 cm, wys. 17 m, wiek ok. 100 lat

- dąb szypułkowy „Grebi Dąb” w Sierakowicach, obok probostwa parafii św. Marcina, obw. 540 cm; wys. 30 m; wiek ok. 250 lat

Rys 5. Położenie Sierakowic w odniesieniu do granic Kaszubskiego Parku Krajobrazowego oraz głównych obszarów chronionych regionu.

Źródło: www.kpk.org.pl

IV.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE

Na dziedzictwo kulturowe Sierakowic składają się zarówno dobra kultury materialnej jak i dobra niematerialne. W zakresie dóbr kultury materialnej należy wskazać, że do głównych obiektów infrastrukturalnych w Sierakowicach mających charakter dziedzictwa kulturowego należy zaliczyć:

- Kościół św. Marcina w Sierakowicach,
- Kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Sierakowicach,
- Ołtarz Papieski, przy którym papież Jan Paweł II odprawił w 1999 Mszę w Pelplinie,
- cmentarz w Sierakowicach – obiekt proponowany do wpisania do rejestru zabytków,

Kościół św. Marcina w Sierakowicach – obiekt wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków. Bryła kościoła składa się z dwóch części: drewnianej części z początku XIX w. (1820-1822) oraz murowanej, neogotyckiej z początku XX w. (1904). Celem budowniczych ceglanego kościoła było wzniesienie całej budowli na miejscu kościoła drewnianego. Czas I wojny światowej przerwał prace, do których już nie powrócono, pozostawiając część ceglana nieukończoną, a drewnianą częściowo rozebraną. Pod względem konstrukcyjnym obie budowle pozostały niezależne, różne w wielkości i charakterze architektonicznym.

W 1931 roku podjęto próbę budowy nowej części kościoła ceglanego w miejscu drewnianego według opracowanego projektu w stylu neogotyckim. Projekt ten został jednak odrzucony przez ówczesne władze konserwatorskie. Przed paroma laty powróciła idea rozbudowy kościoła, której celem byłaby poprawa warunków użytkowych kościoła czyli zwiększenie powierzchni przeznaczonej dla wiernych. Po licznych dyskusjach i opracowaniu różnych koncepcji okazało się to możliwe tylko pod warunkiem, że istniejący drewniany fragment kościoła, po demontażu, konserwacji i renowacji, zostanie przeniesiony w inne miejsce. Projektowana rozbudowa kościoła stałaby się kontynuacją istniejącego ceglanego fragmentu. Część murowana kościoła jest w dobrym stanie technicznym, umożliwiającym dalszą eksploatację. Część drewniana natomiast, wg ekspertyzy technicznej wykonanej w lipcu 2006 r., jest w stanie katastrofalnym wymagającym natychmiastowych działań ratunkowych. Zły stan techniczny kościoła drewnianego uniemożliwia, w świetle prawa budowlanego, jego dalszą, bezpieczną eksploatację. Obecnie wspólnota parafialna Kościoła liczy około sześć tysięcy osób.

Kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Sierakowicach - Drugim kościołem parafialnym w Sierakowicach jest poewangelicki kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela, który początkowo służył parafii św. Marcina jako kościół szkolny. Ewangelicki kościół w Sierakowicach powstał najprawdopodobniej jako fundacja Szwecji dla wiernych wyznania ewangelickiego w Polsce. Został zbudowany z czerwonej cegły w 1890 roku w stylu neogotyckim na planie prostokąta o bokach 26 i 12 metrów. Kościół jest jednonawowy, orientowany. Od strony zachodniej posiada średniej wysokości wieżę, zwieńczoną iglicą. Na wieży od strony zachodniej znajduje się ozdobny wykusz w kształcie krzyża o półokrągłych ramionach. U szczytu wieży zarówno po stronie zachodniej, jak i wschodniej, znajduje się pojedyncze biforium z neoromańską kolumną wykonaną z jasnego piaskowca o ozdobnym kapitelu. Nawa, prezbiterium i zakrystia kryte są dachówką, wieża i przylegająca do niej wieżyczka, w której znajdują się schody prowadzące na chór, przykryte są miedzianą blachą. W centrum wydzielonego od nawy prostokątnego prezbiterium stoi kamienny ołtarz i nieco na boku kamienna ambona. Na wschodniej ścianie umieszczone jest metalowe tabernakulum z greckimi literami alfa i omega. Przy ołtarzu stoi dębowy krzyż. Główną ozdobą prezbiterium jest duży, okrągły witraż z popiersiem Chrystusa Zbawiciela w środku. W pozostałych oknach (6 większych i, zwieńczonych

półkoliście, 2 mniejszych na chórze i 2 okrągłych pod chórem) wstawione są również barwne witraże, nawiązujące do kolorystyki i form przedstawień kwiatowych wzoru kaszubskiego. W kościele są jeszcze dwa ołtarze boczne - jeden z obrazem Jana Chrzciciela, przy którym stoi dębowa chrzcielnica oraz drugi z obrazem Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

Ołtarz Papieski - mianem Ołtarza Papieskiego określa się konstrukcję przestrzenną, usytuowaną w centrum Sierakowic obok kościoła św. Marcina, która ustawiona w Pelplinie posłużyła jako ołtarz polowy do odprawienia Mszy św. przez papieża Jana Pawła II w dniu 6 czerwca 1999 r. podczas jego siódmej pielgrzymki do Ojczyzny. Według autora projektu o koncepcji Ołtarza zdecydowały trzy aspekty; symbol sieci jako Królestwa Bożego; trud pielgrzymowania Jana Pawła II, aby nawracać i „łowić” ludzi dla Boga; sieć jako podstawowe narzędzie rybaków jest najlepszym symbolem Pomorza, a jednocześnie osobistym wezwaniem dla nas.

Rys 6. Ołtarz Papieski w Sierakowicach – w tle Kościół św. Marcina.

Źródło: www.sierakowice.pl

Miejsce obecnie zajmowane przez Ołtarz w centrum Sierakowic jest szczególne, stanowiące połączenie elementów przyrodniczych, architektonicznych i sakralnych, dające osobom odwiedzającym możliwość nie tylko spaceru, zwiedzania czy podziwiania architektury zieleni, ale także zachęca do zadumy, refleksji i kontemplacji. Początkowo, wstępnie rozważano cztery różne miejsca posadowienia Ołtarza. Ostatecznie przyjęto lokalizację Ołtarza w centrum Sierakowic. Amfiteatralne ukształtowanie terenu było korzystne dla usytuowania Ołtarza, ale wymagało sporych nakładów pieniężnych i robocizny. Przez środek dolinki przebiegał rów odprowadzający wody opadowe ze znacznej części Sierakowic. W sumie powstał w otoczeniu Ołtarza piękny ogród rekreacyjny, który w przyszłości ma się stać parkiem. Uzupełnieniem całości jest

charakterystyczny krzyż przy głównej ścieżce prowadzącej do Ołtarza. W przyszłości w parku ma stanąć pomnik Jana Pawła II.

W przypadku dóbr kultury niematerialnej szczególnie ważnym wyznacznikiem tożsamości narodowej, czy etnicznej jest kultura ze wszystkimi jej składnikami. W przypadku Sierakowic jak i całych Kaszub szczególną rolę odgrywa język – jedyny język regionalny w Polsce. Jest on niewątpliwie jednym z języków polskich należącym do lechickiej grupy języków zachodnio – słowiańskich. Kaszubskim posługuje się wielu mieszkańców województwa pomorskiego. Jest on obecny w literaturze, prasie, radiu, telewizji, w szkole i w wielu kościołach.

Obok licznych składników identycznych z językiem polskim niemało jest naleciałości germańskich w słownictwie, frazeologii, w gramatyce. To wynik wielowiekowej zależności od niemieckiej kultury i państwowości. Dzięki wielu wybitnym twórcom kaszubskim, rozwój i znaczenie języka idzie teraz we właściwym kierunku. Obok języka polskiego, język kaszubski jest jedynym językiem (a nie gwarą) „regionalnym” uznanym prawnie w naszym kraju. Obszar Gminy Sierakowice charakteryzuje się w tym zakresie najwyższym na terenie Kaszub odsetkiem ludności która posługuje się językiem kaszubskim (ludność kaszubska lub ludność z częściowym rodowodem kaszubskim). W całej gminie Sierakowice ludność kaszubska stanowi bowiem aż 99,1 % wszystkich mieszkańców Gminy.

Poza językiem ważnymi elementami kultury kaszubskiej kultywowanymi na terenie Sierakowic są:

- siedmiobarwny haft oparty na dorobku żukowskich norbertanek, rozwijany później we Wdzydzach Kiszewskich, a obecnie w wielu ośrodkach Kaszub. Podobnie jest z wyrobami ceramicznymi wielobarwnymi i czarnymi. Całości dopełniają optymalnie dobrane kształty pozwalające wyrobom pełnić funkcję zdobniczą i użytkową.
- rzeźba i malarstwo na szkle - osobne miejsce w kulturze kaszubskiej zajmuje rzeźba i malarstwo na szkle. Tymi dziedzinami sztuki zajmują się przeważnie domorośli twórcy. Wartość artystyczna tych dzieł zależy od osoby twórcy, od jego talentu, wrażliwości na piękno, a w pewnym stopniu także od możliwości technicznych. Artystów tych wspomaga m.in. Kaszubski Uniwersytet Ludowy w Wieżycy, o czym świadczy bogata ekspozycja rzeźb. Stała ekspozycja muzealna zarówno tych jak i podobnych wyrobów o charakterze kaszubskim mieści się na piętrze zabytkowego, dziewiętnastowiecznego budynku, w którym swoją siedzibę ma Gminny Ośrodek Kultury. Zbiór ten zawiera około 500 eksponatów. Przedstawia wyposażenie tradycyjnego kaszubskiego domu. Najbogatsze są zbiory naczyń i narzędzi gospodarstwa domowego. Jest też spora kolekcja mebli, starych narzędzi rolniczych i dokumentów.
- muzyka towarzyszyła i towarzyszy Kaszubom w różnych sytuacjach życiowych. Podobnie jest ze śpiewem i tańcem. Kapele ludowe posługują się skrzypcami, klarnetami,

akordeonami, rzadziej trąbkami i basetłami. Niezwykle charakterystyczne dla tych kapel są diabelskie skrzypce, bazuny i burczybasy. O zamiłowaniu Kaszubów do tej działalności artystycznej świadczy istnienie kilkudziesięciu zespołów pieśni i tańca oraz chórów. Na terenie Gminy działa obecnie aktywnie kilka zespołów kultywujących kulturę i muzykę kaszubską. Do najbardziej znanych w tym zakresie należą:

- Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Sierakowice” - powstał w 1980 roku z inicjatywy władz gminny, Zrzeszenia Kaszubsko Pomorskiego i Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”. Obecnie zespół działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sierakowicach, który w dużym stopniu finansuje działalność zespołu.
  - Dziecięcy Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Tuchlińskie Skrzaty” - Zespół działa od roku 1984 przy Szkole Podstawowej w Tuchlinie pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Sierakowicach. Tworzą go dzieci w wieku 6-13lat oraz kapela złożona z dorosłych.
  - Chór „Bel Canto” - Działał początkowo przy parafii św. Marcina w Sierakowicach jako jedna z grup przykościelnych. Od sierpnia 2000r. kierownictwo nad grupą śpiewającej młodzieży objęła Marlena Labuda - absolwentka Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku. Prężna działalność chóru, który przyjął nazwę Bel Canto owocowała w liczne występy na różnego rodzaju koncertach. Od kwietnia 2002 r. chór działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Sierakowicach.
  - Zespół Taneczny „Koraliki” – działający przy Szkole Podstawowej w Sierakowicach,
- obrzędy - na Kaszubach przetrwało wiele obrzędów charakterystycznych dla tego regionu. Obrzędowy rok zaczyna się koło Godów, czyli świąt Bożego Narodzenia. Niektóre obrzędy zaginęły, jak np.: witanie wiosny, czy ścinanie kani – symbolu zła. Zmienia się obyczajowość ludowa związana z życiem rodzinnym, między innymi z weselami czy narodzinami. Zachowała się natomiast pusta noc, czyli czas czuwania rodziny przed dniem pogrzebu przy zwłokach zmarłego.
  - zwyczaje - do grupy zwyczajów można zaliczyć zażywanie tabaki. Tę kaszubską „używkę nikotynową” zażywali mężczyźni, a czasami kobiety. Wiązało się to z wyrabianiem tabakierek z krowiego rogu.
  - budownictwo - Dawniej na Ziemi Kaszubskiej stosowano charakterystyczny typ budownictwa mieszkalnego, gospodarczego, a nierzadko i sakralnego. Było to budownictwo drewniane, zrębowe lub ryglowe. Dachy domów kryto strzechą lub gontem. Dom mieszkalny miał często podcień zwany wystawką. Obecnie takich domów jest już bardzo mało. Zastąpiły je standardowe budynki, prawie wyłącznie murowane.
  - imprezy kulturalne – z tradycją kaszubską są również związana organizacja różnego rodzaju imprez o charakterze kulturalnym na terenie gminy. Obecnie w tym zakresie

organizowanych jest kilkadziesiąt imprez w skali roku z których do najważniejszych należą: Kaszubska Noc pod Gwiazdami, Gminne Dożynki itp.

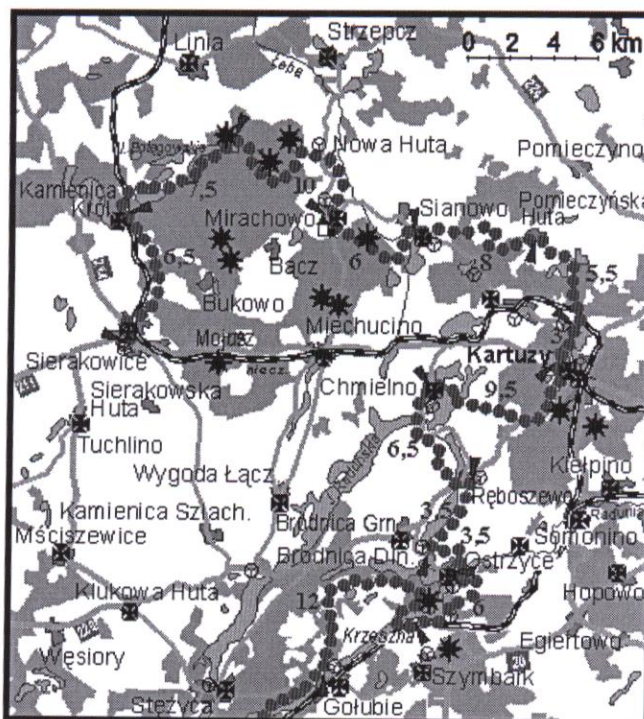
IV.3 OBIEKTY I TERENY

Przez Sierakowice przebiegają trasy czterech bardzo ważnym w skali całego regionu Szwajcarii Kaszubskiej i województwa pomorskiego szlaków turystycznych: Szlaku Kaszubskiego, Szlaku Wzgórz Szymbarskich, Szlaku Kamiennych Kręgów oraz Samochodowej trasy Rezerwatów Kaszubskiego Parku Krajobrazowego.

- **Szlak Kaszubski** – (Sierakowice-Kamienica Królewska – Kartuzy – Gołubie – Olpuch - Wdzydze; długość 130,65 km w tym w gminie Sierakowice 11,4 km). Szlak ten to najdłuższy i zarazem najpiękniejszy szlak całego regionu gdańskiego. Krętą trasą przemierza niemal cały obszar Pojezierza Kaszubskiego zaznając z większością jego najcenniejszych walorów. Na jego trasie znajdują się Lasy Mirachowskie oraz Jeziora Raduńskie czyli centralna część Wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego, okolice Kościerzyny a także rejon jezior wdzydzkich. Szlak jest bardzo atrakcyjny przez cały rok, bowiem każda pora roku wydobywa inny, odmienny walor pejzażu kaszubskiego pojezierza. Trasę daje się pokonać przy podzieleniu jej na odcinki jednodniowe, jak i w całości podczas jednej wędrowki korzystając z różnorodnych możliwości noclegowych po drodze. Dojazdy na szlak (punkty etapowe) są dosyć dogodne (z wyjątkiem może odcinka początkowego); do niektórych miejsc nawet bardzo dobre. Szlak Kaszubski jest bardzo zróżnicowany zarówno jeśli chodzi o walory krajobrazowe jak i w odniesieniu do trudów wędrowki. Znaleźć tu można odcinki łatwe, dogodne także dla innych rodzajów turystyki, ale też fragmenty przeznaczone dla wytrawniejszych piechurów.
- **Szlak Wzgórz Szymbarskich** – (Sierakowice – Bącka Huta – Gołubie – Szymbark – Wieżyca – Sopot; długość szlaku 121,55 km w tym w gminie Sierakowice 17,4 km). Pieszy szlak Wzgórz Szymbarskich, oznaczony jest kolorem czarnym. Jest to jeden z najdłuższych szlaków regionu gdańskiego i jednocześnie jeden z tych, które wychodząc z Trójmiasta doprowadzają w centralną część wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego. Szlak zaczyna się w Sopocie, poprowadzony jest m.in. przez takie miejscowości jak: Sławki, Rąty, szczyt Wieżyca, Szymbark, Potuły, Gołubie Zgorzałe, Łączyño, Mojusz i kończy się w Sierakowicach. Szlak dociera przede wszystkim do Wzgórz Szymbarskich, które ze swą kulminacją - Wieżycą są nie tylko najwyższym położonym miejscem na Pojezierzu Kaszubskim ale na całym Niżu Środkowoeuropejskim. Następnie szlak przecina krąg Jezior Raduńskich przechodząc na ich drugi brzeg Kaszubską Bramą i zmierza w Lasy Mirachowskie. Zwiedza ich mniej znaną, południową część kryjącą rezerwaty: Kurze

Grzędy i Jezioro Turzycowe a na koniec doprowadza do Sierakowic, dużej i zasobnej wsi gminnej.

Rys 7. Przebieg Szlaku Kaszubskiego na obszarze Szwajcarii Kaszubskiej.
 Źródło: <http://pomorskie.pttk.pl>

- Szlak Kamiennych Kręgów** – szlak biegnie na odcinku: Sierakowice – Tuchlino – Lipusz - Czarna Woda (długość szlaku wynosi 94,35 km z czego w gminie Sierakowice = 7,15 km). Szlak bierze początek w Sierakowicach i przecina gminę wiodąc przez Tuchlino na zachodni brzeg Jeziora Tuchlińskiego, gdzie w miejscowości Rębienica opuszcza jej terytorium. W pierwszej części szlaku wędrujemy mało zalesionym, falistym terenem Pojezierza Kaszubskiego. Do południowej części obszarów, które przecina szlak, przylgnęła nazwa „Czyste Pola”, wywodząca się z faktu, że łatwiej rodzą czyste kamienie niż kłosa. Dla odmiany, w następnej części, szlak wiedzie płaskim, lesistym terenem równin: Charzykowskiej i Tucholskiej, przyozdobionym u ich zbiegu krzyżem Jezior Wdzydzkich. Szlak wkracza też w północne połacie Borów Tucholskich, obfitujących w grzyby, posiadające tyle uroku, że mogą zadowolić wszystkich, poszukujących piękna ojczystej ziemi. Nierzadko ścieżki szlaku prowadzą do jakiegoś tajemniczego uroczyska lub nad niejedno z malowniczych jezior, także do wiosek zagubionych w leśnej głuszy. Niewątpliwie największą atrakcją szlaku jest cmentarzysko z kamiennymi kręgami z okresu rzymskiego położone nad Jeziorem Długim koło Węsiory. Tereny objęte Szlakiem Kręgów Kamiennych w czasie II wojny światowej były miejscem działania partyzantów Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski”, stąd jego druga nazwa — „Partyzancki”. Po drodze mijając będziemy wiele miejsc martyrologii i walk z hitlerowcami. Szlak ten kończy się w Czarnej Wodzie.

- **Samochodowa trasa Rezerwatów Kaszubskiego Parku Krajobrazowego** - Sierakowice-Wygoda Sierakowska – Mojusz – Szopa - Bączka Huta – Bącz – Palestyna - Jezioro Bukowskie - Rezerwat Kurze Grzędy" - Rezerwat Jezioro Turzycowe" - Rezerwat Jezioro Lubygość" – Szczelina Lechicka - Jezioro Kamienne - Kamienica Królewska. Trasa zaczyna się w Sierakowicach: za wiaduktem mija się kilka zabudowań Wygody. Po ok. 5 km od centrum Sierakowic skręca się do wsi Mojusz. Ta wieś, rozłożona na Wysoczyźnie Mojuszewsko - Mirachowskiej, należy do najwyższej położonych miejscowości na Pomorzu. Dalej asfaltowa droga prowadzi do wsi Szopa. Stąd można pojechać do Mirachowa, po drodze oglądając niezapomnianą panoramę na Bącz, Jezioro Bączkie, Mirachowo leżące w rynnicy polodowcowej i lasy zamykające horyzont. Można też odwiedzić Palestynę, siolę koło Mirachowa. Samo Mirachowo także jest interesujące jako wieloletnia siedziba starostwa, gdzie mieści się dworek Wardynów i kapliczka. Dalej, w kierunku Kartuz, można zwiedzić prywatne muzeum w Stryznej Budzie, a także dotrzeć do Sianowa — znanego sanktuarium maryjnego. W Bączkiej Hucie przy krzyżu skręca się polną drogą w kierunku lasu. Po kilkuset metrach turyści znajdują się w rozległym kompleksie Lasów Mirachowskich. W lasach kryją się torfowe uroczyska. Po ok. 0,5 km należy skręcić w lewo, by dojechać do Jeziora Bukowskiego. Na trzecim kilometrze, po lewej stronie znajduje się ptasi rezerwat przyrody „Kurze Grzędy”, utworzony dla ochrony miejsc lęgowych głuszca nad Jeziorem Wielkim. Z ptactwa w rezerwacie występują jeszcze: żurawie, brodziec samotny, krzyżówka, cyraneczka, czernica, gągoł, myszołów, krogulec, gołębiarz, rybołów i typowe zgrupowanie ptaków leśnych. W rezerwacie chroni się roślinne zespoły torfowiskowe. Jest tu stanowisko rzadkiego mszara czerwonego i brunatnego. Wśród gatunków objętych ochroną występują: bagno zwyczajne, paprotka zwyczajna, brodaczka, rosiczka okrągłolistna, widłak gajowy i grązel żółty. Kierując się na zachód od rezerwatu „Kurze Grzędy”, spotykamy rezerwat torfowiskowo - leśny „Jezioro Turzycowe”. Obiekt utworzono w miejscu wyrastania turzycy skąpokwiatowej. Jest to jedyne stanowisko tej rośliny na pojezierzach południowobałtyckich. Dalsza trasa prowadzi lasem do skrzyżowania z drogą asfaltową Kamienica Królewska - Mirachowo, gdzie skręca się w prawo, a następnie przed leśniczówką Mirachowo w lewo. Przed nami jezioro Lubygość, wraz z otaczającym lasem stanowi rezerwat leśno-krajobrazowy. Północne obrzeże jeziora porastają 190-letnie buki i dęby, przemieszane z sosną i brzozą. Na północnym obrzeżu, w odległości około 150 m od jeziora Lubygość, znajduje się płytka grota stanowiąca unikatowy zabytek przyrody, bardzo rzadki na terenach Kaszub. Znad jeziora Lubygość można sobie urządzić spacer do odległej o 1,5 km Szczeliny Lechickiej, wspaniałego punktu widokowego. Ze Szczeliny Lechickiej roztacza się wspaniały widok na kompleks Jezior Potęgowskich. Przy szczególnie dobrej pogodzie zobaczyć można Lębork. Od 1990 r. teren ten stanowi rezerwat krajobrazowy. U podnóża

Szczeliny Lechickiej znajduje się małe, urocze jezioro bagienne Małe Kłęczyno, lokalnie nazywane Kocenkiem. Na północnym brzegu jeziora, na skraju wsi Kamienna Góra leży ogromny głaz narzutowy. Jest jednym z największych na Pomorzu, nazywany Wielkim, Pękniętym lub Diabelskim Kamieniem. Ma 3 m wysokości, 4,55 m szerokości i 5 m długości. Wróciwszy do samochodu, należy ponownie dotrzeć do leśniczówki, skręcić w prawo i drogą asfaltową dojechać do Kamienicy Królewskiej. Kręta droga prowadzi kilka kilometrów przez gęste Lasy Mirachowskie. Za przejazdem kolejowym w Kamienicy Królewskiej znajduje się obelisk upamiętniający tragiczne wydarzenia z czasów II wojny światowej. Komórka Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Kaszubski” miała w zabudowaniach Jana Kwidzińskiego bunkier, nazwany „Gniazdem Gryfitów”. Kamienica Królewska jest wsią letniskową, znajdujące się tam Jezioro Kamienickie objęte jest strefą ciszy. W pobliżu wsi znajdują się też inne jeziora, stosunkowo bogato zagospodarowane turystycznie. Wracając do Sierakowic warto się zatrzymać i spojrzeć wstecz na jezioro, Wzgórza Potęgowskie i Pagóry Kamienickie.

IV.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Miejscowość Sierakowice z uwagi na pełnienie roli siedziby władz gminy oraz lokalnego centrum usługowego, administracyjnego i kulturalnego, jest dobrze wyposażone w obiekty infrastruktury społecznej. Do najważniejszych z nich w chwili obecnej należy zaliczyć przede wszystkim:

- Biblioteka Publiczna Gminy Sierakowice – mająca siedzibę przy ul. Dworcowej w Sierakowicach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach - mający siedzibę przy ul. Brzozowej w Sierakowicach,
- Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą przy ulicy Kartuskiej 7 w Sierakowicach,
- Szkoła Podstawowa w Sierakowicach mieszcząca się przy ulicy Kubusia Puchatka 2a w Sierakowicach,
- Gimnazjum w Sierakowicach z siedzibą przy ulicy Spacerowej 14 w Sierakowicach,
- Samorządowe Przedszkole w Sierakowicach z siedzibą przy ulicy Kubusia Puchatka 5 w Sierakowicach,
- Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno- Wychowawczy Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Sierakowicach,
- OSP w Sierakowicach z siedzibą przy ulicy Sychty 2 w Sierakowicach,
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Sierakowicach – przy ulicy Lęborskiej 27 w Sierakowicach.

Poniżej przedstawiono charakterystykę głównych, wybranych obiektów infrastrukturalnych w tym zakresie:

- **Gminny Ośrodek Zdrowia w Sierakowicach** - w GOZ Sierakowice pracują obecnie następujący lekarze specjaliści: okulista, neurolog, laryngolog, chirurg, ortopeda, diabetolog, reumatolog. W tym roku w Ośrodku rozpoczęły działalność dwie nowe poradnie: Poradnia Diabetologiczna (dla chorych na cukrzycę typu I oraz typ II na insulinie i typ II na lekach doustnych, osoby przed 60 rokiem życia) oraz Poradnia Reumatologiczna. W Ośrodku można wykonać szereg badań diagnostycznych do których należą: badania biochemiczne, USG (jamy brzusznej, ginekologiczne, tarczycy, prostaty, tkanek miękkich i stawów), USG bioderek, EKG, spirometria, Holter RR (całodobowy pomiar ciśnienia), rektoskopia. Obecnie GOZ oferuje świadczenie usług medycznych w następującym zakresie: Poradni ogólnej, Poradni dziecięcej, Gabinetu USG, Gabinetu zabiegowego, Pobierania krwi, EKG, Poradni ginekologicznej, Poradni otolaryngologicznej, Poradni ortopedycznej, Poradni okulistycznej, Poradni stomatologicznej.
- **Gminny Ośrodek Kultury** - Podstawowym zadaniem Gminnego Ośrodka Kultury jest zaspokajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa poprzez :
  - tworzenie i upowszechnianie różnych dziedzin kultury oraz sztuki profesjonalnej i amatorskiej
  - inicjowanie określonych zadań z zakresu kultury
  - prowadzenie rejestru placówek upowszechniania kultury w gminie
  - udzielanie pomocy programowej i organizacyjnej społecznemu ruchowi kulturalno-oświatowemu,
  - organizowanie czynnego uczestnictwa mieszkańców wsi w różnorodnych formach działalności kulturalno-wychowawczej i rozrywkowej prowadzonej w ramach własnych
  - wspomaganie organizacji , stowarzyszeń i instytucji upowszechniających oświatę i kulturę.

Gminny Ośrodek Kultury w Sierakowicach jest koordynatorem działalności kulturalnej na terenie Gminy Sierakowice od 1 kwietnia 1983 roku, kiedy to ówczesną decyzją Gminnej Rady Narodowej w Sierakowicach został powołany do życia - jednakże w początkowej fazie swojego istnienia nie posiadał on bazy lokalowej. W tym czasie nie było bowiem budynku, w którym można było prowadzić taką działalność. Dopiero pod koniec 1983 roku GOK uzyskał pomieszczenia po byłej Lecznicy Zwierząt i po gruntownym remoncie zaadoptowano je do potrzeb sierakowickiej kultury. Otwarcie placówki nastąpiło w dniu 22 września 1984 roku. W zaadoptowanym budynku zaczęły działać sekcje stałe: muzyczna, fotograficzna, komputerowa, zespół akordeonistów, Kaszubski Zespół Teatralny „Bina” oraz sekcja sportowo-rekreacyjna w sali gimnastycznej Szkoły

Podstawowej im. Floriana Ceynowy w Sierakowicach i Dziecięcy Kaszubski Zespół Pieśni i Tańca „Tuchlińskie Skrzaty” w Szkole Podstawowej w Tuchlinie. Działania Ośrodka skupiały się na tradycjach kaszubskich, ich kultywowaniu i ocaleniu od zapomnienia.

- **Ochotnicza Straż Pożarna w Sierakowicach** - jednostka powstała w 1925 roku. Została założona przez: Szczepana Gronowskiego, Wiktora Sassa, Brunona Dobrowskiego, Leona Konkiewicza, Leona Spretka, Józefa Konkiewicza, Franciszka Płotkę, Bazylego Brzeskiego. Pierwszą strażnicę wybudowano w czasie II wojny światowej - strażnicę tą następnie zmodernizowano w 1968 roku. W 1988 roku dokonano uroczystości otwarcia nowej strażnicy. Pierwszy sztandar nadano OSP w 1976r. W 1988 roku dokonano uroczystego otwarcia nowej strażnicy. Jednostka ta należy do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego od samego początku jego założenia i jest jednostką typu S4, a ze względu na swoje oddalenie od jednostki państwowej Straży Pożarnej w Kartuzach podejmuje rocznie od 60 do 80 interwencji.

IV.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

IV.5.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Według danych Urzędu Gminy Sierakowice w gminie z sieci wodociągowej korzysta obecnie 88 % mieszkańców. Długość czynnej wodociągowej sieci rozdzielczej wynosi 192,3 km. Sieć wodociągowa prowadzi do 2 785 budynków/gospodarstw, w tym do 1431 indywidualnych gospodarstw rolnych. Ilość dostarczonej wody do gospodarstw domowych wyniosła 370 dam³. Na terenie gminy Sierakowice jedynie miejscowości Kamionka i Szramnica, kilka osad i przysiółków oraz pojedyncze siedliska korzystają ze studni indywidualnych – pozostałe są wyposażone w wodociąg sieciowy. Miejscowość Borowy Las (gmina Sierakowice) jest zaopatrywana w wodę z gminy Sulęczyno.

Na obszarze gminy woda pitna pobierana jest z 13 gminnych ujęć wód podziemnych, gdzie funkcjonuje 27 studni głębinowych. Każde z ujęć posiada stację uzdatniania wody gdzie pracują odżelaziacze i 1 odmanganiacz. Każde z ujęć posiada znaczne nadwyżki zatwierdzonych zasobów w stosunku do aktualnego poboru. Wydajność całkowita ujęć wody przekracza 500 dam³, co w pełni zaspokaja potrzeby gminy.

Woda podawana do sieci i w sieci wodociągowej sporadycznie w niektórych miejscowościach nie odpowiada wymaganiom sanitarnym (przypadki usuwane natychmiastowo przez ZWiK SP. z o.o. w Sierakowicach), szczególnie z uwagi na zawartość żelaza, manganu i liczbę bakterii.

W przypadku miejscowości Sierakowice jest ona zaopatrywana w wodę z ujęcia wody znajdującego się w Sierakowicach. Obecnie poziom zwodociągowania wsi jest wyższy od średniej dla całej gminy i wynosi ok. 95 % jej mieszkańców. Głównym problemem w tym zakresie jest

obecnie modernizacja istniejącej sieci wodociągowej w Sierakowicach i poprawa jakości wody dostarczanej dla mieszkańców.

IV.5.2. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

System kanalizacyjny na terenie Gminy Sierakowice obejmuje 15,5 km czynnej sieci kanalizacyjnej, z której korzysta 34% mieszkańców. Ilość odprowadzonych ścieków w 2007 roku wyniosła 490 dam³. Większa część kanalizacji ma ok. 15 lat i zbudowana jest z rur kamionkowych, pozostała części wybudowana w 1995 wykonana jest z rur PCV.

Główny kolektor Ø400 ma długości 2 km, kolektory zbiorcze wykonane są z rur Ø300 i 200 PCV.

Praktycznie cała sieć kanalizacyjna zlokalizowana jest na terenie miejscowości Sierakowice, pozostała część gminy obsługiwana jest poprzez wozy asenizacyjne, gdzie wywożonych jest ok. 6200 m³ ścieków. Stan szamb oceniany jest jako bardzo zły. Wiele z nich wybudowano ponad 30 lat temu i nie modernizowano. Ocenia się że ponad 30% gromadzonych tam ścieków przenika do wód gruntowych w sposób niekontrolowany.

Obecnie sieć kanalizacyjna obsługiwana jest przez gminną oczyszczalnię ścieków w Sierakowicach o parametrach:

- przepustowość 2000 [m³/doba]
- obciążenie 15 399 [RLM]
- rzeczywista ilość ścieków wpływających: 1117 [m³/dobę]
- sposoby oczyszczania: chemiczny, biologiczny, mechaniczny
- odbiornik oczyszczalni ścieków rzeka Bukowina; zlewnia Łupawy
- ilość wytworzonych osadów ściekowych [tsm/rok] 300
- sposób zagospodarowania osadów: rolnicze pod zalesienie i rekultywację.

Wg informacji z lipca 2007 roku z Oczyszczalni Ścieków w Sierakowicach, odprowadzane z oczyszczalni ścieki spełniają wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. oraz w pozwoleniu wodno prawnym nr R.6223-11/05, wydanym przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach.

W przypadku miejscowości Sierakowice jej poziom skanalizowania (podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej) jest wyższy od średniej dla gminy i wynosi ok. 96 % mieszkańców wsi.

Na obszarze gminy a tym samym miejscowości Sierakowice nie funkcjonują kompleksowe, zorganizowane systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków opadowych. Wody deszczowe odprowadzane są powierzchniowo, a istniejące gdzieś tam fragmentaryczne odcinki kanałów deszczowych odwadniają niewielkie powierzchnie terenów utwardzonych. Jedynie w samych Sierakowicach znajduje się kanalizacja deszczowa wzdłuż części ulic w centrum miejscowości. Na

terenie gminy znajduje się tym samym 7,2 km sieci deszczowej, która nie obejmuje jednak wszystkich ulic.

Zasady gospodarki odpadami na terenie Gminy Sierakowice określone są przez Gminny plan gospodarki odpadami gminy Sierakowice, stanowiący integralną część i kontynuację ustaleń Planu gospodarki odpadami powiatu kartuskiego. Wdrożony na terenie gminy system postępowania z powstającymi w gospodarstwach domowych odpadami jest bardziej rozwinięty i skuteczny niż przeciętne standardy krajowe w tym przedmiocie. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Na terenie gminy rozmieszczono 30 zestawów na szkło i tworzywa sztuczne, których lokalizacja skonsultowana została z miejscową społecznością. Na terenie Gminy Sierakowice nie funkcjonuje obecnie wysypisko odpadów oraz nie przewiduje się jego utworzenia. Odpady stałe na terenie Gminy powinny być gromadzone i wywożone na wysypiska zlokalizowane w sąsiednich gminach (zdecydowana większość na składowisko gminne w Czarnej Dąbrówce).

IV.5.3. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Według wyników statystycznych GUS w gminie Sierakowice oraz w samych Sierakowicach z centralnego ogrzewania z sieci i ze źródła ciepła zasilającego przynajmniej jeden budynek wielorodzinny – korzysta łącznie 5,6 % mieszkań. Z centralnego ogrzewania indywidualnego korzysta 72 % mieszkań. 81 % mieszkań jest wyposażonych w ciepłą wodę użytkową. Źródłami ciepła są lokalne kotłownie o niewielkiej wydajności, urządzenia grzewcze etażowe i paleniska (piece i płyty kuchenne), opalane głównie węglem i drewnem, a także odpadami.

IV.5.4. ZAOPATRZENIE W GAZ

Według danych statystycznych GUS w gminie Sierakowice oraz w samych Sierakowicach z gazu z butli korzysta 89 % mieszkań. Mieszkańcy gminy wykorzystują obecnie wyłącznie gaz bezprzewodowy.

W celu doprowadzenia gazu przewodowego do Sierakowic, należałoby wybudować około 13 km gazociągu wysokiego ciśnienia od m. Garcz (gm. Chmielno) wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową I stopnia w Sierakowicach.

IV.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO (ZAKŁADY PRACY, GOSPODARSTWA ROLNE, WARSZTATY RZEMIEŚLNICZE)

Pod względem rozwoju gospodarczego gmina Sierakowice a w tym miejscowość Sierakowice pozytywnie wyróżnia się na tle regionu. Jest uważana za obszar bardzo szybkiego i

dynamicznego wzrostu gospodarczego. Jego podstawą mimo wiejskiego charakteru są handel, usługi i działalność produkcyjna.

Czynnikiem sprzyjającym powstaniu tak dobrego stanu było między innymi położenie geograficzne. Sierakowice położone są w centrum województwa pomorskiego, przy drogach wojewódzkich pełniących rolę połączeń regionalnych. Są to droga nr 214 z Warlubia do Łeby i 211 ze Słupska do Gdańska. Poza tym położenie tego obszaru w sąsiedztwie aglomeracji takich jak Trójmiasto, Słupsk czy Wejherowo dodatkowo korzystnie wpływa na jej rozwój.

Korzystny dla gospodarki rynkowej jest dominujący tu udział własności prywatnej, dzięki czemu istnieją duże zasoby ziemi mogącej być w przyszłości terenami inwestycyjnymi. Jednakże inwestycje te ogranicza jednak obszar chroniony stanowiący aż 35% powierzchni gminy Sierakowice. Mimo ograniczeń dla działalności produkcyjnej, sprzyja to rozwojowi turystyki i agroturystyki.

Obecnie gospodarka miejscowości Sierakowice podobnie jak i całej gminy oparta jest o rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości związanej w działalnością handlowo – usługową. Według danych Urzędu Gminy obecnie w samych Sierakowicach zarejestrowanych jest w sumie 521 podmiotów gospodarczych. Wielkość ta wskazywała, że wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości w gminnej miejscowości wyniósł 77 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na 1000 mieszkańców. Sytuacja ta wskazuje, na fakt, że wskaźnik ten był znacznie wyższy od notowanego średniego wskaźnika dla całej gminy który wynosi obecnie 66 podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców i świadczy o relatywnie dobrze rozwiniętym poziomie przedsiębiorczości w samych Sierakowicach.

Biorąc pod uwagę tempo rozwoju gospodarczego gminy, należy zwrócić uwagę na bardzo szybki i dynamiczny wzrost gospodarczy, którego podstawą są handel, usługi, działalność produkcyjna oraz rolnictwo. Funkcję dodatkową pełni również turystyka i rekreacja, czemu sprzyjają korzystne warunki przyrodnicze i krajobrazowe gminy.

Istniejące w gminie Sierakowice warunki fizyczno - geograficzne nie są korzystne dla rozwoju rolnictwa. Urozmaicona rzeźba terenu, trudne warunki klimatyczne i przewaga gleb o niskich klasach bonitacji znacznie ogranicza rozwój w tym sektorze. Pomimo tych niesprzyjających warunków gmina posiada dobre tradycje rolnicze. Zarejestrowane są tu 54 rolnicze podmioty gospodarcze. Obecnie z pracy w rolnictwie utrzymuje się około 30% osób aktywnych zawodowo. Świadczy to o ukrytym bezrobociu; przy obecnym nasyceniu rolnictwa środkami produkcji na 100 ha użytków rolnych powinno pracować 7-8 osób, podczas gdy w gminie Sierakowice pracuje 12. Potwierdza to potrzebę redukcji zatrudnienia w tym sektorze o 40%.

W samych Sierakowicach obecnie funkcjonuje 112 gospodarstw rolnych wśród których dominują zdecydowanie gospodarstwa małe, samo zaopatrzeniowe. Ich struktura wielkościowa jest zbliżona

do średniej dla całej gminy w której dominują gospodarstwa najmniejsze o wielkości do 5 ha powierzchni użytków rolnych.

Szczególnie cenny pod względem rozwoju wciąż rolniczego obszaru gminy jest rozwój funkcji turystycznej w samych Sierakowicach. Sąsiedztwo wybitnych walorów naturalnych (Kaszubski Park Krajobrazowy) oraz walory kulturalne Szwajcarii Kaszubskiej powodują, że Sierakowice mają naturalne predyspozycje do rozwoju tej dziedziny gospodarki.

IV.7 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

Sierakowice są siedzibą 10 aktywnie działających organizacji pozarządowych, co świadczy o znacznej aktywności mieszkańców i chęci do podejmowania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Są to:

- Akademia Rozwoju Sztuki im. Romana Ciecholewskiego - ul. Kartuska 1, 83-340 Sierakowice,
- Klub Sportowy „Bat” - ul. Mirachowska 31, 83-340 Sierakowice,
- Uczniowski Klub Sportowy „Florek” - ul. Kubusia Puchatka 2A, 83-340 Sierakowice,
- Stowarzyszenie Producentów Rolnych „Kaszëbë” - ul. Kartuska 25, 83-340 Sierakowice,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Sierakowicach - ul. Brzozowa 1, 83-340 Sierakowice,
- Gminny Klub Sportowy „Sierakowice” - ul. Kartuska 27, 83-340 Sierakowice,
- Towarzystwo Przyjaciół Gminy Sierakowice - ul. Kartuska 4, 83-340 Sierakowice,
- Uczniowski Klub Sportowy „Stolem” - ul. Spacerowa 14, 83-340 Sierakowice,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Filia w Sierakowicach - ul. Łosińskiego 1, 83-340 Sierakowice,
- Fundacja Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Uśmiech Dziecka” - Szklana 44, 83-340 Sierakowice,

V. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego miejscowości Sierakowice poniżej przedstawiono analizę SWOT przedstawiającą mocne strony (Strengths), słabe strony (Weaknesses), szanse (Opportunities), zagrożenia (Threats) pokazujące potencjał Sierakowic i możliwości rozwoju tej miejscowości w najbliższej przyszłości.

Tab 1. Analiza SWOT dla miejscowości Sierakowice.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca między podmiotami publicznymi a prywatnymi, ▪ korzystne położenie geograficzne w stosunku do dużych ośrodków miejskich (Trójmiasto, Kościerzyna, Łębork), ▪ dobrze rozwinięta przedsiębiorczość, ▪ potencjał istniejących firm do dalszego rozwoju, ▪ potencjał do rozwoju turystyki, ▪ duża (zdrowa) konkurencja wśród podmiotów gospodarczych, - dobrze rozwinięta sieć instytucji edukacyjnych, ▪ dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna, ▪ przedsiębiorczość i zaradność mieszkańców, ▪ wysokie walory kulturowe, ▪ atrakcyjne walory naturalne, ▪ dobrze rozwinięta działalność organizacji pozarządowych, ▪ wysoki dodatni przyrost naturalny, ▪ silne więzi społeczne między mieszkańcami, ▪ wysoka dostępność do sieci wodociągowej, ▪ postępujący rozwój infrastruktury technicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak promocji i wspierania rozwoju turystyki i agroturystyki, ▪ słaba promocja produktów regionalnych, ▪ brak przetwórstwa produktów rolnych, ▪ ograniczenia wynikające z ochrony przyrody (KPK), ▪ mało dogodne warunki do osiedlania się, ▪ bardzo słaba infrastruktura ochrony zdrowotna, ▪ słaba oferta zajęć dla dzieci i młodzieży, ▪ niski poziom wykształcenia mieszkańców, ▪ słabo rozwinięte umiejętności kluczowe mieszkańców: języki obce, obsługa komputera, niska umiejętność komunikowania się, ▪ niewystarczająca jakość obiektów edukacyjnych, ▪ niska aktywność i świadomość społeczna, ▪ brak poczucia bezpieczeństwa (publicznego, zawodowego itp.), ▪ słaba jakość usług medycznych w gminie, ▪ słaba dostępność infrastruktury kulturalnej (drogi, komunikacja), ▪ słaba sieć opieki przedszkolnej, ▪ patologie społeczne wśród części mieszkańców, ▪ niska jakość sieci wodociągowej, ▪ brak przygotowanych terenów inwestycyjnych zachowujących walory środowiska naturalnego, ▪ rozwój komunikacji wewnątrz gminnej – poprawa dostępności komunikacyjnej, ▪ niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb społecznych i kulturowych mieszkańców, ▪ słaba przepustowość komunikacyjna,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwości innowacyjnego wykorzystania posiadanych walorów naturalnych i kulturowych ▪ możliwości wsparcia realizowanych operacji ze strony funduszy publicznych w tym środków UE ▪ wzrost znaczenia turystyki w lokalnej, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewykorzystanie szansy na rozwój gospodarczy związanej z posiadаныmi walorami naturalnymi i kulturowymi, ▪ zbyt krótki sezon turystyczny, ▪ zbyt małe inwestycje w infrastrukturę drogową, ▪ brak możliwości rozwoju zainteresowań u

<p>regionalnej i krajowej gospodarce,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bliskość Trójmiasta – jako chłonnego rynku dla produktów / usług, ▪ lepsza współpraca sektora publicznego, gospodarczego i społecznego, ▪ wzrost inicjatyw społecznych i roli sektora NGO, ▪ wykorzystanie zasobów dla rozwój turystyki, ▪ wykorzystanie środków UE na odnowienie zasobów, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dzieci i młodzieży, ▪ nierówny dostęp do nauki oraz sportu i rekreacji między obszarami miast i wsi, ▪ patologie społeczne, ▪ degradacja walorów krajobrazowych i przyrodniczych w skutek nieplanowanego rozwoju turystyki i urbanizacji,
--	--

VI. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.

Odzwierciedleniem wniosków dotyczących stanu obecnego miejscowości Sierakowice oraz perspektyw jej rozwoju na przyszłość jest pakiet projektów do realizacji zaplanowanych na lata 2009-2016. Przewidziane zadania pozwolą z jednej strony na wykorzystanie posiadanych walorów środowiskowych dla rozwoju społecznego i gospodarczego a jednocześnie przyczynią się do wyeliminowania lub ograniczenia obecnie zidentyfikowanych słabych stron oraz zagrożeń w rozwoju regionu.

Przedstawione poniżej zaplanowane projekty mają charakter przede wszystkim inwestycji infrastrukturalnych w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej.

1. Budowa placów zabaw w Sierakowicach.

Przedmiotem projektu jest uporządkowanie terenu gminnego i w ramach tego budowa placu zabaw dla najmłodszych dzieci oraz młodzieży. Tereny do zagospodarowania są doskonałym miejscem z przeznaczeniem na cele rekreacyjne dla najmłodszych. Przedmiotowa inwestycja polega na robotach przygotowawczych ziemnych oraz montażu urządzeń zabawowych.

Urządzenie tego miejsca wpłynie pozytywnie na wizerunek miejscowości i jednocześnie przyczyni się do stworzenia oferty rekreacyjnej dla mieszkańców a tym samym pozwoli na aktywizację jej mieszkańców i poprawę jakości ich życia.

Wartość inwestycji: 100.000 zł

Termin realizacji: 2010 r.

2. Przebudowa i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Sierakowicach.

Przedmiotem projektu będą prace budowlano – remontowe w istniejącym ośrodku zdrowia. Zrealizowana inwestycja z jednej strony pozwoli na poprawę jakości usług zdrowotnych świadczonych dotychczas a z drugiej na rozszerzenie zakresu pomocy dla mieszkańców Sierakowic.

Wartość inwestycji: 18.000.000 zł

Termin realizacji: 2011 - 2012 r.

3. Zagospodarowanie terenu wokół Ołtarza Papieskiego

Projekt polega na przystosowaniu terenów przy Ołtarzu Papieskim na cele rekreacyjno – wypoczynkowe. Ołtarz Papieski położony w centrum miasta jest w chwili obecnej jednym z

najważniejszych miejsc z punktu widzenia turystycznych walorów miejscowości często odwiedzanych przez miejscową ludność jak i odwiedzających Sierakowice turystów. Z tego względu zaplanowano dalsze zagospodarowanie terenów przyległych i stworzenie dzięki temu miejsca na wypoczynek i rekreację stanowiącego jednocześnie centrum wsi Sierakowice.

Wartość projektu: 100.000 zł

Termin realizacji: lata 2012 – 2013

4. Budowa Skateparku w Sierakowicach.

Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie terenu gminnego, położonego w centrum miasta na cele parku rekreacyjnego dla dzieci i młodzieży. W ramach inwestycji powstanie specjalne miejsce – skatepark - do uprawiania sportów ekstremalnych (jazda na deskorolce, BMX czy jazda na rolkach wyczynowych) wyposażone w niezbędną infrastrukturę a także park linowy dla dzieci i młodzieży.

Urządzenie tego miejsca pozwoli na stworzenie ciekawej oferty rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży a tym samym pozwoli na przygotowanie oferty spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, co bezpośrednio przełoży się na poprawę jakości ich życia.

Wartość inwestycji: 350.000 zł

Termin realizacji: lata 2010 - 2011

5. Budowa parku kulturalnego.

Projekt zakłada stworzenie parku kulturalnego w Sierakowicach. Jednym z zabytków architektury sakralnej jest drewniany kościółek z XIX w. Planowana inwestycja zakłada przeniesienie drewnianego kościoła i zagospodarowanie terenów przyległych. Dzięki temu w miejscowości stworzone zostanie miejsce, wokół którego rozwijać się będzie infrastruktura turystyczna i kulturalna.

Wartość inwestycji: 200.000 zł

Termin realizacji: lata 2011 - 2016

6. Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno - szatniowym w Sierakowicach.

Inwestycja będzie polegać na wybudowaniu bezpłatnego kompleksu boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno – szatniowym. Efektem projektu będzie udostępnienie dzieciom i młodzieży nowoczesnej infrastruktury sportowej w celu aktywnego uprawiania sportu.

Wartość inwestycji: 900.000 zł

Termin realizacji: 2010 r.

7. Budowa ścieżek rowerowych.

Zgodnie z kierunkiem rozwoju miejscowości i podejmowaniem działań zmierzających do rozszerzenia oferty rekreacyjnej dla mieszkańców a także konsekwentnym dążeniem do jej rozwoju jako miejscowości atrakcyjnej turystycznie planuje się inwestycję, polegającą na budowie ścieżek rowerowych na terenie Sierakowic. Inwestycja polegać będzie zarówno na budowie nowych ciągów rowerowych oraz dostosowaniu i oznakowaniu już istniejących tras.

Wartość inwestycji: 100.000 zł

Termin realizacji: lata 2011 - 2013

8. Budowa sali widowiskowej.

Inwestycja polegać będzie na budowie sali widowiskowej, wraz z zapleczem szatniowo – socjalnym. W wyniku inwestycji w Sierakowicach powstanie w pełni wyposażony obiekt infrastruktury kulturalnej, w którym odbywać się będą koncerty, obchody uroczystości gminnych, wydarzenia kulturalne i rozrywkowe.

Wartość inwestycji: 4.000.000 zł

Termin realizacji: lata 2011 - 2013

9. Zakup sprzętu i wyposażenia dla nowo utworzonej Straży Gminnej a także rozbudowa systemu monitoringu miejscowości.

W związku z planowanym utworzeniem umundurowanej formacji – Straży Gminnej – mającej na celu ochronę porządku publicznego na terenie gminy Sierakowice planuje się zakup niezbędnego wyposażenia i urządzeń na potrzeby nowo utworzonej jednostki w tym zakup samochodów osobowych. Ponadto inwestycja zakłada rozbudowę istniejącego systemu monitoringu jako jednej z form poprawy bezpieczeństwa publicznego w miejscowości.

Wartość inwestycji: 300.000 zł

Termin realizacji: 2015 r.

10. Adaptacja pomieszczeń szkoły podstawowej w celu przystosowania na potrzeby biblioteki i stołówki szkolnej.

Inwestycja polegać będzie na remoncie i przystosowaniu istniejących pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Sierakowicach na cele:

- biblioteki szkolnej

- stołówki szkolnej.

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano zarówno prace remontowe jak również zakup niezbędnego wyposażenia. Realizacja inwestycji przyczyni się do znacznej poprawy usług świadczonych w ramach oferty edukacyjnej i pozwoli na zapewnienie podstawowych potrzeb edukacyjnych dzieci.

Wartość inwestycji: 200.000 zł

Termin realizacji: 2012 r.

11. Budowa przedszkola gminnego w Sierakowicach.

Inwestycja polegać będzie na budowie wolnostojącego budynku na cele przedszkola publicznego. Dzięki realizacji przedsięwzięcia w Sierakowicach stworzona zostanie oferta edukacyjna dla najmłodszych, dostępna dla wszystkich mieszkańców miejscowości.

Realizacja inwestycji przyczyni się do znacznej poprawy dostępności edukacji przedszkolnej w ramach oferty edukacyjnej i pozwoli na zapewnienie podstawowych potrzeb edukacyjnych dzieci.

Wartość inwestycji: 1.500.000 zł

Termin realizacji: lata 2013 - 2014

12. Budowa nowej siedziby Komendy Policji w Sierakowicach.

Inwestycja polegać będzie na budowie wolnostojącego budynku na cele Komendy Policji w Sierakowicach. Obecna siedziba tych służb jest zbyt mała i nie dostosowana do aktualnych potrzeb.

Realizacja inwestycji przyczyni się do znacznej poprawy warunków pracy Policji co bezpośrednio przełoży się na spadek poziomu przestępczości i wzrost poziomu bezpieczeństwa wśród mieszkańców gminy.

Wartość inwestycji: 1.000.000 zł

Termin realizacji: lata 2014 – 2015

13. Budowa Domu Pobytu Czasowego dla osób starszych.

Inwestycja polegać będzie na budowie wolnostojącego budynku na cele Domu Pobytu Czasowego w Sierakowicach. Obecnie w gminie brak jest tego typu usług, świadczonych dla osób starszych, często samotnych i schorowanych, wymagających opieki osób trzecich.

Realizacja inwestycji przyczyni się do stworzenia możliwości stałego bądź czasowego pobytu osób starszych, nie będących w stanie samodzielnie mieszkać a nie mających możliwości pomocy ze strony rodziny czy bliskich. Dzięki inwestycji znacznej poprawie ulegnie sytuacja osób starszych – mieszkańców gminy Sierakowice, którzy będą mieli możliwość otrzymania fachowej opieki i pomocy w ośrodku.

Wartość inwestycji: 1.500.000 zł

Termin realizacji: lata 2014 – 2015

14. Usprawnienie układu komunikacyjnego w miejscowości Sierakowice.

W ramach inwestycji zaplanowano: budowę dróg, oświetlenia ulicznego, chodników oraz odwodnienia wybudowanych elementów. Projekt przewiduje budowę ok. 1,5 km układu komunikacyjnego rocznie. Łącznie w ciągu 7 lat planuje się budowę ponad 10 km dróg miejskich.

Obecnie istniejąca infrastruktura drogowa jest w złym stanie i wymaga poniesienia odpowiednich nakładów inwestycyjnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu zarówno dla pojazdów mechanicznych jak i osób pieszych. Rezultatami realizacji projektu będą przede wszystkim:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- obniżenie liczby wypadków,
- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego,
- wzrost komfortu poruszania się ciągami pieszymi.

Wartość inwestycji: 27.000.000 zł (średnio rocznie planowana wartość inwestycji wyniesie 3.000.000 zł)

Termin realizacji: lata 2010 - 2016

15. Budowa przejścia dla pieszych pod ulicą Kartuską w Sierakowicach.

W ramach inwestycji zaplanowano budowę przejścia dla pieszych pod ulicą Kartuską w Sierakowicach wraz z jego oświetleniem. Obecnie, biegnąca przez miejscowość droga wojewódzka nr 211 stwarza znaczne zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych, zwłaszcza w centrum miejscowości, na wysokości Kościoła. Centrum wsi Sierakowic stanowi centrum handlowo – usługowe i administracyjne miejscowości, co powoduje znaczne natężenie ruchu zarówno mechanicznego jak i pieszego.

Rezultatami realizacji projektu będą przede wszystkim:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- znaczna poprawa bezpieczeństwa poruszania się,
- spadek liczby wypadków,
- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego,
- wzrost komfortu poruszania się ciągami pieszymi.

Wartość inwestycji: 150.000 zł

Termin realizacji: 2013 r.

16. Budowa świateł i ronda w Sierakowicach.

Przedmiotowa inwestycja zakłada budowę ronda ulicznego na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich 211 i 214 wraz z sygnalizacją świetlną. Znaczne natężenie ruchu przebiegające przez miejscowość powoduje duże utrudnienia zarówno dla mieszkańców miejscowości jak i osób przejeżdżających. Znaczne natężenie ruchu powoduje również ogromne utrudnienia dla kierowców nie posiadających pierwszeństwa przejazdu, wyjeżdżających z ulicy podporządkowanej.

Dzięki realizacji inwestycji nastąpi:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- znaczna poprawa bezpieczeństwa poruszania się,
- spadek liczby wypadków

- wzrost komfortu poruszania się ciągami pieszymi.

Wartość inwestycji: 2.000.000 zł

Termin realizacji: lata 2012 – 2013

17. Budowa drogi Sierakowice – Ciechomie – Kamienica Królewska.

Przedmiotowa inwestycja zakłada budowę drogi gminnej biegnącej z Sierakowic w kierunku północnej części gminy. Celem projektu jest polepszenie połączeń komunikacyjnych wewnątrz gminy Sierakowice.

Dzięki realizacji inwestycji nastąpi:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- znaczna poprawa bezpieczeństwa poruszania się,
- spadek liczby wypadków.

Wartość inwestycji: 8.000.000 zł

Termin realizacji: lata 2014 – 2015

18. Budowa obwodnicy Sierakowic.

Przedmiotowa inwestycja zakłada budowę drogi łączącej Sierakowice z Puzdrowem przez miejscowość Piekiełko. Celem projektu jest polepszenie odciążenie ruchu komunikacyjnego biegnącego przez miejscowość i stworzenie alternatywnej możliwości skierowania ruchu tranzytowego.

Dzięki realizacji inwestycji nastąpi:

- skrócenie czasu poruszania się po drogach,
- zmniejszenie ruchu komunikacyjnego w miejscowości,
- znaczna poprawa bezpieczeństwa poruszania się,
- spadek liczby wypadków.

Wartość inwestycji: 12.000.000 zł

Termin realizacji: lata 2013 – 2016

19. Zagospodarowanie terenów gminnych pod inwestycje.

Przedmiotowa inwestycja zakłada przygotowanie i uzbrojenie terenów gminnych z przeznaczeniem ich na cele prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano: budowę dróg dojazdowych, budowę sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i sieci kanalizacji deszczowej. Celem projektu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości.

Wartość inwestycji: 5.000.000 zł

Termin realizacji: lata 2015 – 2016

Zbiornicze zestawienie planowanych inwestycji w miejscowości Połączyno przedstawia poniższa tabela:

Tab 2. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2009-2016

Lp.	Nazwa zadania	Koszt w zł
1	Budowa placów zabaw w Sierakowicach	100 000,00
2	Przebudowa i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Sierakowicach	18 000 000,00
3	Zagospodarowanie terenu wokół Ołtarza Papieskiego	100 000,00
4	Budowa Skateparku w Sierakowicach	350 000,00
5	Budowa parku kulturalnego	200 000,00
6	Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno - szatniowym w Sierakowicach	900 000,00
7	Budowa ścieżek rowerowych	100 000,00
8	Budowa sali widowiskowej	4 000 000,00
9	Zakup sprzętu i wyposażenia dla nowo utworzonej Straży Gminnej a także rozbudowa systemu monitoringu miejscowości	300 000,00
10	Adaptacja pomieszczeń szkoły podstawowej w celu przystosowania na potrzeby biblioteki i stołówki szkolnej	200 000,00
11	Budowa przedszkola gminnego w Sierakowicach	1 500 000,00
12	Budowa nowej siedziby Komendy Policji w Sierakowicach	1 000 000,00
13	Budowa Domu Pobytu Czasowego dla osób starszych	1 500 000,00
14	Usprawnienie układu komunikacyjnego w miejscowości Sierakowice	27 000 000,00
15	Budowa przejścia dla pieszych pod ulicą Kartuską w Sierakowicach	150 000,00
16	Budowa światła i ronda w Sierakowicach	2 000 000,00
17	Budowa drogi Sierakowice – Ciechomie – Kamienica Królewska	8 000 000,00
18	Budowa obwodnicy Sierakowic	12 000 000,00
19	Zagospodarowanie terenów gminnych pod inwestycje	5 000 000,00
	Łącznie	82 400 000,00

Tab 3. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć

L.P.	Nazwa zadania	Koszt całkowity PLN	Struktura finansowania				Finansowanie			
			Wkład własny	Środki zewnętrzne		Własne		Środki zewnętrzne		
					Opis	PLN	%	PLN	%	
1.	Budowa placów zabaw w Sierakowicach	100 000,00	X	X	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego – Priorytet 9, Działanie 9.3 „Lokalne inicjatywy obywatelskie”	15 000	15	85 000	85	
2.	Przebudowa i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Sierakowicach	18 000 000,00	X	-	-	18 000 000	100	0	-	
3.	Zagospodarowanie terenu wokół Ołtarza Papięskiego	100 000,00	X	X	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego – Priorytet 9, Działanie 9.3 „Lokalne inicjatywy obywatelskie”	15 000	15	85 000	85	
4.	Budowa Skateparku w Sierakowicach	350 000,00	X	X	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – Oś 3 – Działanie „Odnowa i rozwój wsi”	52 500	15	297 500	85	
5.	Budowa parku kulturalnego	200 000,00	X	-	-	200 000	100	0	-	
6.	Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno - szatniowym w Sierakowicach	900 000,00	X	X	Program „Moje boisko – Orlik 2012”	450 000	50	450 000	50	
7.	Budowa ścieżek rowerowych	100 000,00	X	-	-	100 000	100	0	-	
8.	Budowa sali widowiskowej	4 000 000,00	X	-	-	4 000 000	100	0	-	

9.	Zakup sprzętu i wyposażenia dla nowo utworzonej Straży Gminnej a także rozbudowa systemu monitoringu miejscowości	300 000,00	X	-	-	300 000	100	0	-
10.	Adaptacja pomieszczeń Szkoły podstawowej w celu przystosowania na potrzeby biblioteki i stołówki szkolnej	200 000,00	X	-	-	200 000	100	0	-
11.	Budowa przedszkola gminnego w Sierakowicach	1 500 000,00	X	-	-	1 500 000	100	0	-
12.	Budowa nowej siedziby Komendy Policji w Sierakowicach	1 000 000,00	X	-	-	1 000 000	100	0	-
13.	Budowa Domu Pobytu Czasowego dla osób starszych	1 500 000,00	X	-	-	1 500 000	100	0	-
14.	Usprawnienie układu komunikacyjnego w miejscowości Sierakowice	27 000 000,00	X	X	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 - 2012	13 500 000	50	13 500 000	50
15.	Budowa przejścia dla pieszych pod ulicą Kartuską w Sierakowicach	150 000,00	X	-	-	150 000	100	0	-
16.	Budowa świateł i ronda w Sierakowicach	2 000 000,00	X	-	-	2 000 000	100	0	-
17.	Budowa drogi Sierakowice – Ciechomie – Kamienica Królewska	8 000 000,00	X	X	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 - 2012	4 000 000	50	4 000 000	50

18.	Budowa obwodnicy Sierakowic	12 000 000,00	X	X	Środki własne oraz środki Zarządu Dróg Wojewódzkich	3 600 000	30	8 400 000	70
19.	Zagospodarowanie terenów gminnych pod inwestycje	5 000 000,00	X	-	-	5 000 000	100	0	-
łącznie						55 582 500		26 817 500	

Tab 4. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji
1	Budowa placów zabaw w Sierakowicach	2010
2	Przebudowa i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Sierakowicach	2011 – 2012
3	Zagospodarowanie terenu wokół Ołtarza Papieskiego	2012 – 2013
4	Budowa Skateparku w Sierakowicach	2010 – 2011
5	Budowa parku kulturalnego	2011 - 2016
6	Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno - szatniowym w Sierakowicach	2010
7	Budowa ścieżek rowerowych	2011 - 2013
8	Budowa sali widowiskowej	2011 - 2013
9	Zakup sprzętu i wyposażenia dla nowo utworzonej Straży Gminnej a także rozbudowa systemu monitoringu miejscowości	2015
10	Adaptacja pomieszczeń szkoły podstawowej w celu przystosowania na potrzeby biblioteki i stołówki szkolnej	2012
11	Budowa przedszkola gminnego w Sierakowicach	2013 – 2014
12	Budowa nowej siedziby Komendy Policji w Sierakowicach	2014 - 2015
13	Budowa Domu Pobytu Czasowego dla osób starszych	2014 – 2015
14	Usprawnienie układu komunikacyjnego w miejscowości Sierakowice	2010 - 2016
15	Budowa przejścia dla pieszych pod ulicą Kartuską w Sierakowicach	2013
16	Budowa świateł i ronda w Sierakowicach	2012 - 2013
17	Budowa drogi Sierakowice – Ciechomie – Kamienica Królewska	2014 – 2015
18	Budowa obwodnicy Sierakowic	2013 – 2016
19	Zagospodarowanie terenów gminnych pod inwestycje	2015 - 2016

Tab 5. Harmonogram Gantta dla planowanych przedsięwzięć

Lp.	Nazwa zadania	Rok							
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Budowa placów zabaw w Sierakowicach								
2.	Przebudowa i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Sierakowicach								
3.	Zagospodarowanie terenu wokół Ołtarza Papieskiego								
4.	Budowa Skateparku w Sierakowicach								
5.	Budowa parku kulturalnego								
6.	Budowa boiska sportowego wraz z zapleczem socjalno - szatniowym w Sierakowicach								
7.	Budowa ścieżek rowerowych								
8.	Budowa sali widowiskowej								
9.	Zakup sprzętu i wyposażenia dla nowo utworzonej Straży Gminnej a także rozbudowa systemu monitoringu miejscowości								
10.	Adaptacja pomieszczeń szkoły podstawowej w celu przystosowania na potrzeby biblioteki i stołówki szkolnej								
11.	Budowa przedszkola gminnego w Sierakowicach								
12.	Budowa nowej siedziby Komendy Policji w Sierakowicach								
13.	Budowa Domu Pobytu Czasowego dla osób starszych								
14.	Usprawnienie układu komunikacyjnego w miejscowości Sierakowice								
15.	Budowa przejścia dla pieszych pod ulicą Kartuską w Sierakowicach								

16.	Budowa świąteł i ronda w Sierakowicach								
17.	Budowa drogi Sierakowice – Ciechomie – Kamienica Królewska								
18.	Budowa obwodnicy Sierakowic								
19.	Zagospodarowanie terenów gminnych pod inwestycje								

SPIS RYSUNKÓW

Rys 1. Położenie gminy Sierakowice w województwie pomorskim

Rys 2. Położenie administracyjne gminy Sierakowice.

Rys 3. Położenie Sierakowic w regionie.

Rys 4. Plan Sierakowic

Rys 5. Położenie Sierakowic w odniesieniu do granic Kaszubskiego Parku Krajobrazowego oraz głównych obszarów chronionych regionu.

Rys 6. Ołtarz Papieski w Sierakowicach – w tle Kościół św. Marcina.

Rys 7. Przebieg Szlaku Kaszubskiego na obszarze Szwajcarii Kaszubskiej

SPIS TABEL

Tab 1. Analiza SWOT dla miejscowości Sierakowice.

Tab 2. Zestawienie planowanych inwestycji na lata 2009-2016

Tab 3. Źródła finansowania zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć

Tab 4. Zestawienie zaplanowanych inwestycji wg terminu ich realizacji

Tab 5. Harmonogram Gantt dla planowanych przedsięwzięć